

PROGRAM REGENERACE
MĚSTSKÉ PAMÁTKOVÉ REZERVACE
LITOMĚŘICE

na období 2019-2023

MĚSTSKÁ PAMÁTKOVÁ REZERVACE LITOMĚŘICE

PROGRAM REGENERACE
MĚSTSKÉ PAMÁTKOVÉ REZERVACE
LITOMĚŘICE

Obsah:

1. Úvod

- 1.1 Městská památková rezervace
- 1.2 Podklady Programu regenerace městské památkové rezervace Litoměřice
- 1.3 Širší územní vztahy
- 1.4 Historie a architektonický vývoj města
- 1.5 Urbanistická struktura města
- 1.6 SWOT analýza

2. Témata rozvoje a ochrany území

- 2.1 Strategický plán rozvoje města
- 2.2 Územní plán
- 2.3 Podmínky pro stavební činnost – režim ochrany MPR Litoměřice
- 2.4 Demografický vývoj

3. Sociální hlediska

4. Ekologická hlediska

5. Informace a osvěta:

- 5.1 Možnosti podpory v rámci ČR a EU
- 5.2 Památková péče a propagace programu
- 5.3 Cestovní ruch a propagace
- 5.4 Kulturní život

6. Technická a dopravní infrastruktura v MPR Litoměřice

7. Obnovy veřejných prostranství včetně parků a zeleně v MPR Litoměřice

- 7.1 Veřejná prostranství – realizované akce
- 7.2 Veřejná prostranství – plánované akce

8. Obnova významných objektů a jejich souborů v MPR Litoměřice

- 8.1 Objekty – realizované akce
- 8.2 Objekty – plánované akce

9. Hlavní cíle Programu regenerace MPR Litoměřice

- 9.1 Přehled akcí programu neodkladné záchrany ohrožených objektů

9.2 Přehled akcí oprav jednotlivých objektů a jejich souborů realizovaných z programu MPR v období 2015-2018

9.3 Přehled možných akcí oprav jednotlivých objektů a jejich souborů v letech 2019-2023 a výhled

10. Závěr

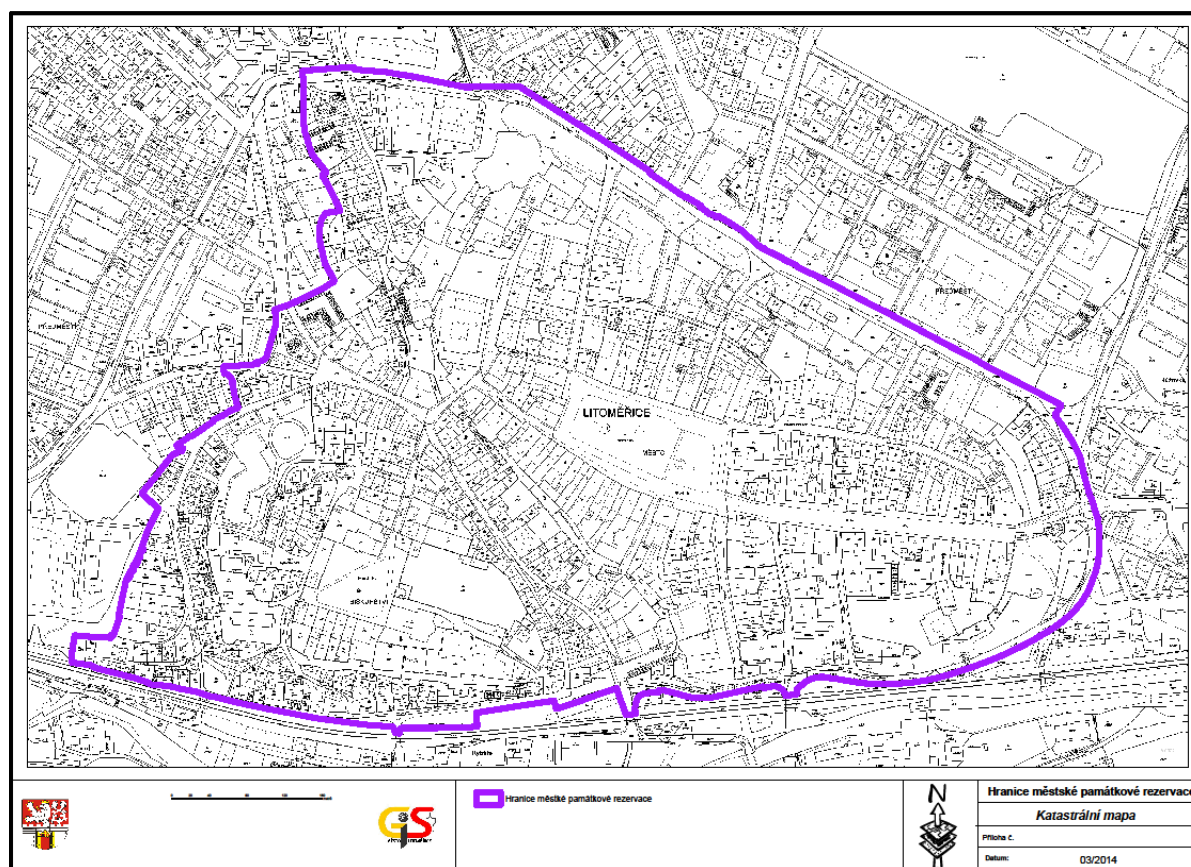
MĚSTSKÁ PAMÁTKOVÁ REZERVACE LITOMĚŘICE

1. Úvod

Program regenerace Městské památkové rezervace Litoměřice je aktualizací původního dokumentu schváleného městským zastupitelstvem dne 6. dubna 1995 – obsahuje strategii regenerace historického jádra města na období 2019-2023.

Program je projevem vůle napomoci záchraně a rozvoji nejcennějších částí historického města vytvořením organizačních, informačních i ekonomických podmínek a k jeho komplexní regeneraci. Smyslem této regenerace je rehabilitace kulturních hodnot a ozdravení životního prostředí území rezervace. Podmínkou je respektování architektonického a urbanizačního prostředí MPR a splnění zásad státní památkové péče.

Program regenerace je zpracován dle Usnesení vlády České republiky č. 209 ze dne 25. března 1992, k Programu regenerace městských památkových rezervací a městských památkových zón. Podmínkou pro možnost přidělení státní finanční podpory na obnovu památek je schválený městský program regenerace a zároveň se město podílí na spolufinancování společně s vlastníkem na obnově památky.

Katastrální mapa s vyznačením hranice MPR Litoměřice

1.1 Městská památková rezervace

Výnosem Ministerstva kultury ČR ze dne 27. října 1978 čj. 22260/78 bylo prohlášeno historické jádro města Litoměřice za památkovou rezervaci.

Účelem prohlášení historického jádra města Litoměřic za památkovou rezervaci je zabezpečit tomuto vynikajícímu urbanistickému útvaru zvýšenou ochranu jakožto významnému historickému centru, které v průběhu osidlování krajiny severních Čech od období raného středověku plnilo důležité správní

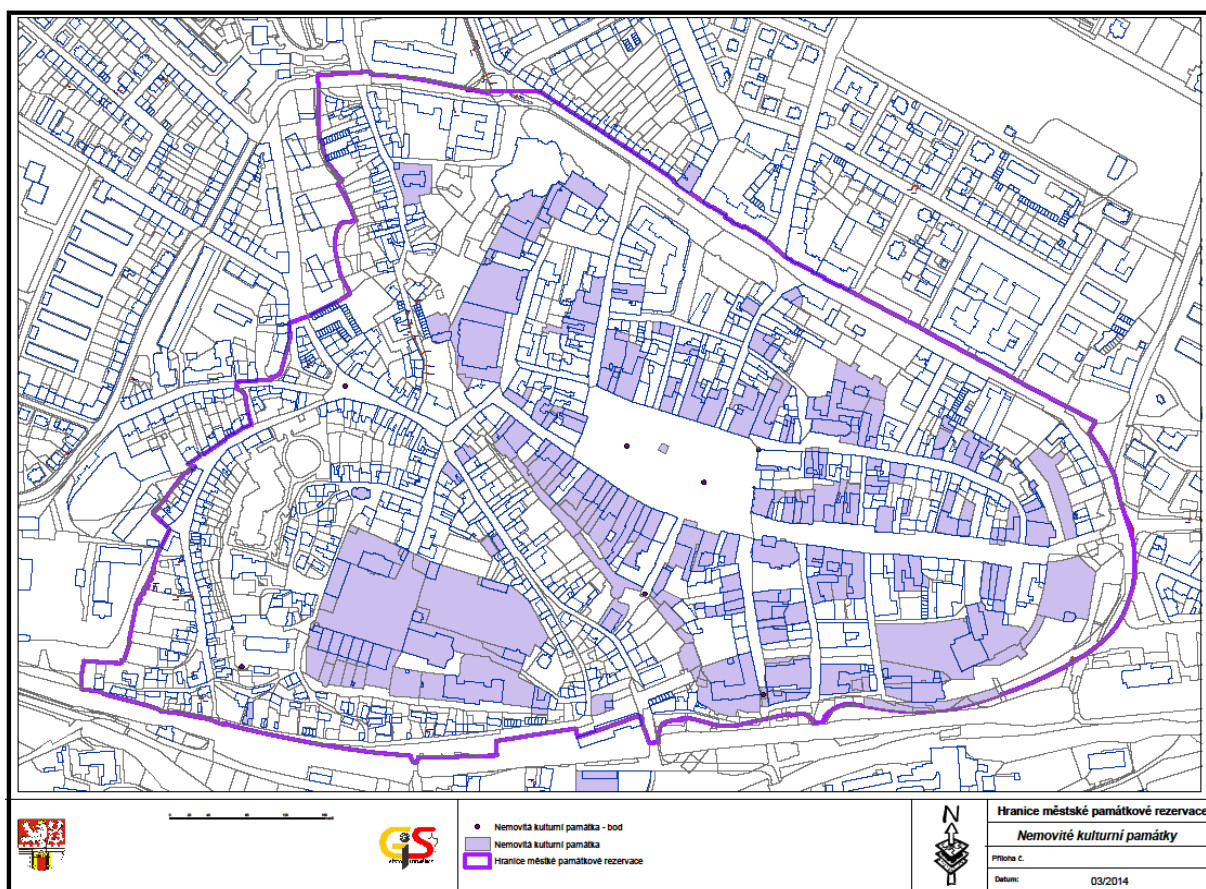
a kulturně politické funkce. Celá historická městská soustava na bohatě členěném terénu – svazích Českého středohoří a při řece Labi s významnými prostory a dominantami vyžaduje řádnou konzervaci a obnovu tak, aby i nadále byla přirozeným a přitažlivým centrem sídelní aglomerace a jako součást nového životního prostředí sloužila kulturním a společenským potřebám.

Město Litoměřice se do Programu regenerace městské památkové rezervace přihlásilo hned v jeho počátcích v roce 1993. Již v těchto letech začaly práce na koncepčním dokumentu Program regenerace městské památkové rezervace, na kterém pracovala komise programu regenerace, zřízená jako poradní orgán při Radě města Litoměřice. Předcházející platná verze schválená zastupitelstvem města byla z roku 2014.

V průběhu let se město Litoměřice přihlásilo do soutěže o cenu za nejlepší přípravu a realizaci programu regenerace MPR a MPZ za rok 2013, 2014 a 2015. Kdy za rok 2015 se umístilo na 1. místě jako Historické město Ústeckého kraje a postoupilo do celorepublikové soutěže a umístilo se na 2. místě.

Území městské památkové rezervace Litoměřice má rozlohu 48 ha a zahrnuje celkem 141 objektů prohlášených za kulturní památku, které představuje 108 městských domů, 10 kostelů a klášterů, 9 soch či sloupů, 2 městská opevnění, 1 soubor dvou kašen a 10 ostatních staveb – hotel, škola, katovna, stará radnice, rudný důl Richard, seminář, probošství, biskupství se zahradou, městské divadlo, bývalý královský hrad a portál bývalého rybářského hřbitova u sv. Jiří.

Pro ochranu bezprostředního okolí MPR Litoměřice bylo vyhlášeno Ochranné pásmo městské památkové rezervace Litoměřice, zřízeno rozhodnutím vydaným odborem kultury ONV Litoměřice dne 20. 8. 1990 pod č. j. 1087-90. Na tomto území státní památková péče rovněž uplatňuje svůj zájem a prosazuje zásady památkové ochrany.

Katastrální mapa s vyznačením kulturních památek v MPR Litoměřice

1.2 Podklady Programu regenerace městské památkové rezervace Litoměřice

- Usnesení vlády České republiky č. 209 ze dne 25. března 1992, k Programu regenerace městských památkových rezervací a městských památkových zón.
- Výnos Ministerstva kultury ČR ze dne 27. října 1978 čj. 22260/78, o prohlášení historického jádra města Litoměřic za památkovou rezervaci.
- Rozhodnutí odboru kultury ONV Litoměřice dne 20. 8. 1990 pod č. j. 1087-90, zřízení ochranného pásma městské památkové rezervace Litoměřice.
- Program regenerace městské památkové rezervace Litoměřice, 1995, schválen městským zastupitelstvem dne 6. dubna 1995.
- Program regenerace městské památkové rezervace Litoměřice, 2007, aktualizace schválena městským zastupitelstvem dne 23. října 2007.
- Program regenerace městské památkové rezervace Litoměřice, 2010, aktualizace schválena městským zastupitelstvem v září 2010.
- Program regenerace městské památkové rezervace Litoměřice, 2015-2020, aktualizace schválena městským zastupitelstvem v září 2014.
- Litoměřice – územní plán, vydaný 2009, dne 18. 1. 2011 nabyla účinnosti změna č. 1 ÚP Litoměřice, dne 5. 2. 2015 nabyla účinnosti změna č. 2 ÚP Litoměřic, jejichž předmětem nebylo území MPR Litoměřice.
- Strategický plán rozvoje města Litoměřice, aktualizace z roku 2012.
- Městská památková rezervace Litoměřice. Příhláška do soutěže o cenu za nejlepší přípravu a realizaci programu regenerace MPR a MPZ za rok 2013, 2014 a 2015.
- Urbanisticko-architektonická studie regenerace a přestavby historického jádra města, prosinec 1992, která je v současnosti aktualizována,
- Literatura k dějinám a vývoji města Litoměřic.
- Odborné články k urbanismu a rozvoji města Litoměřice, autorem městský architekt Doc. Ing. arch. Jan Mužík, CSc.
- Odborné metodiky Národního památkového ústavu.
- Podklady z jednotlivých odborů Městského úřadu Litoměřice k záměrům rozvoje a prezentace území MPR Litoměřice.

1.3 Širší územní vztahy

Město Litoměřice je obcí s rozšířenou působností v jihovýchodní části Ústeckého kraje.

Město střední velikosti je stabilizovaným jádrem významného urbanizovaného prostoru (tzv. litoměřicko – lovosické aglomerace), které plní a rozvíjí funkci střediska oblasti včetně vyššího zastoupení nevýrobních aktivit. Město klade důraz na význam multikulturních tradic a bohaté historie osídlení s četnými kulturními památkami soustředěné v městské památkové rezervaci (MPR). Větší část zastavěného území města Litoměřic a jeho správní území zahrnuje chráněná krajinná oblast (CHKO) České středohoří s přírodními předpoklady a hodnotami.

1.4 Historie a architektonický vývoj města

Město vzniklo složitým vývojem z ranně středověké aglomerace sídelních center. Původně deset vesnic bylo soustředěno kolem regionálního správního centra – hradiště. Zakládací listina litoměřické kapituly z roku 1057 jmenuje ještě jednotlivé obce na území dnešního města, některé se v názvu dochovaly dodnes. Město se konstitovalo v druhém desetiletí 13. století, k r. 1234 je již zmiňován městský rychtář. V roce 1289 byla zřízena při farním kostele škola. V průběhu 13. století a v začátku 14. století se z Litoměřic stává významné středisko obchodní (celnice pro cestu na Labi) a správní (od roku 1324 odvolací stolice pro právo magdeburské). Význam města se odrazil v jeho rozšíření v druhé polovině 14. století, v novém opevnění a ve výstavbě vnitřní struktury města.

V době husitské bylo město konzervativní, nejprve zůstalo katolické, pak se připojilo k pražské straně. Husitství vyvolalo počestění městské správy. Nárůst vlivu stavů, majetku města a měšťanů se projevil počátkem 16. století ve vzhledu města. Město posiluje své opevnění dalším pásem hradeb, měšťanské domy se přestavují v rezidence s bohatou výzdobou průčelí, štítů a portálů. Jako znak sílící moci měšťanstva se staví po požáru roku 1537 radnice, která se ironií osudu stala o deset let později místem pokošení odbojných stavů Ferdinandem I. Bohaté město mělo odpovídající vybavení, roku 1549 se zde zřizuje latinská kolej pro královskou komoru, která později patří pod univerzitu (učil zde Pavel Stránský). Velký populační rozmach na počátku 17. století, kdy město mělo 700 domů, zastavila roku 1620 porážka stavů na Bílé hoře. Pro svou víru opustilo svůj domov 215 nekatolických rodin, faktické poškození města dovršila třicetiletá válka, za které byla pobořena více než polovina domů v hradbách a na předměstí.

Významným mezníkem se stalo povýšení zdejší kapituly na biskupství roku 1655. Následující rozmach výstavby církevního správního centra přivede do Litoměřic barokní umělce, z nichž rodina Broggiů se ve městě usadila, a svou tvorbou poznamenala obraz města a širokého okolí. Vzmáhající se hospodářská prosperita města vytvořila majetkový základ pro vznik barokní podoby města s významným labským panoramatem opírajícím se o horizonty a vrcholy Českého středohoří.

Až do konce 19. století město zaznamenává hospodářský a kulturní růst. Zůstává správním centrem, mění svou tvář s nástupem racionálního klasicismu, s růstem průmyslu a dopravy. V letech 1872-73 byla vystavěna u Labe železniční trať podcházející město tunelem, v roce 1898 pak i severně položená železnice, která ovlivnila růst města tímto směrem. Staré vodní mlýny nahradil roku 1855 mlýn parní, roku 1860 byl dostavěn nový Labsko-zámecký pivovar, konkurující staršímu měšťanskému. Současně vznikají nové stavby kulturního, správního a vzdělávacího účelu v místech bývalých příkopů. Samo historické jádro reaguje na zvýšené nároky společenského života zkapacitněním řady měšťanských domů - jejich přestavbou a dostavbou.

1.5 Urbanistická struktura města

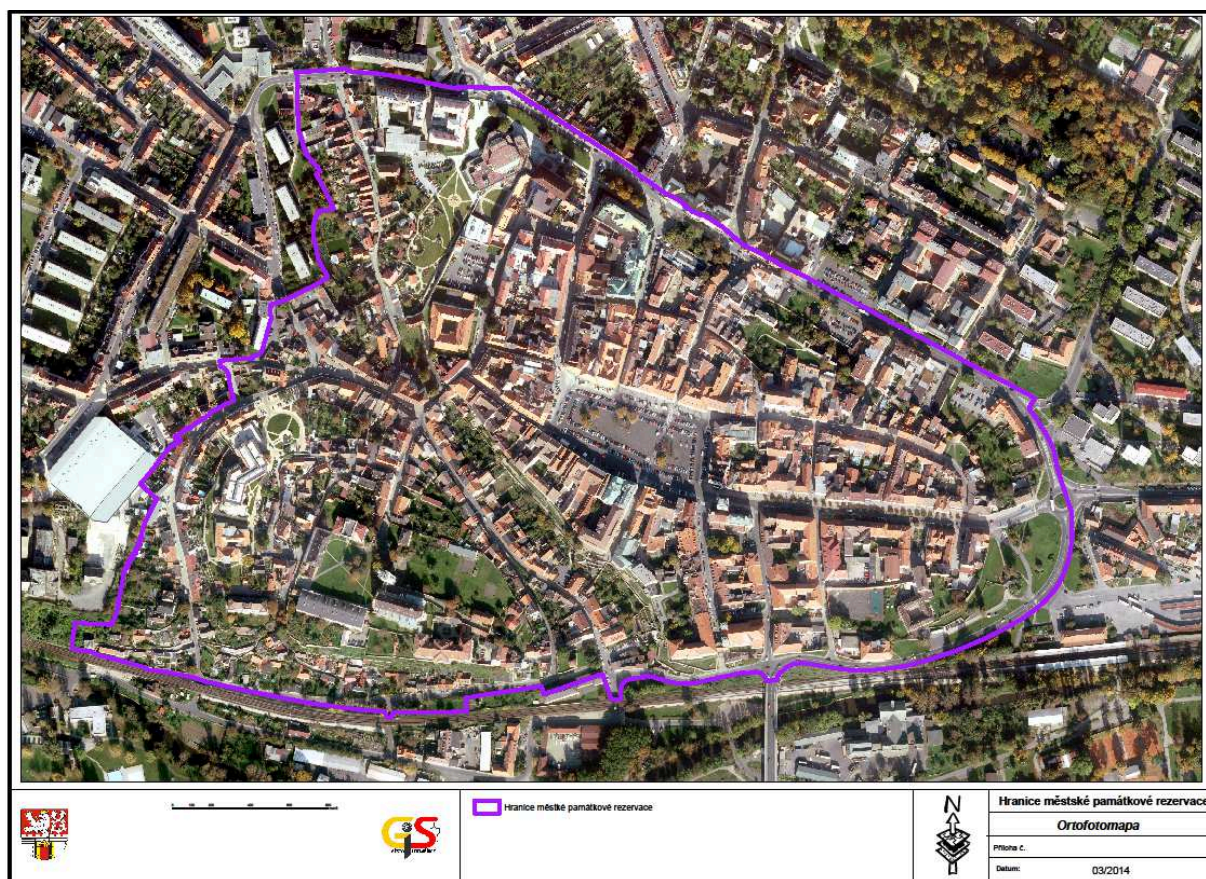
Litoměřice jsou městem střední velikosti (okolo 25 000 obyvatel), které plní úlohu správního, kulturního a obchodního centra regionu Litoměřicko. Leží na území chráněné krajinné oblasti České středohoří. Zvláštností urbanistické konfigurace historického jádra je její skladba z několika charakterově samostatnějších částí. Soubor církevních staveb a prostorů biskupství (Dómský pahorek) odděluje od vlastního města údolí Pokratického potoka a původní osady. Předměstí jsou oddělena hradbami kolem opevněného města. Tento konglomerát historických urbanistických útvarů určil značnou rozsáhlost litoměřické městské památkové rezervace. Vlastní městské jádro protáhlého

půdorysu, obehnané dochovaným opevněním obsahuje celkem 256 objektů, z nichž je 111 kulturních památek. Na biskupství (Dómském pahorku) je celkem 16 objektů, z toho 13 kulturních památek a v předměstích zahrnutých do MPR je 242 objektů, z nichž je 15 kulturních památek a 2 kulturní památky mimo území MPR.

Hlavním veřejným prostorem je rozlehlé obdélné náměstí (dnes Mírové náměstí). Z jeho rohů vybíhající ulice vždy dvě směrem východním a dvě směrem západním, tvoří podélnou osu dělení města. K němu přistupují ulice vedoucí k důležitým bodům historického města – mostu, hradu, klášteru, které spolu s užšími spojujícími uličkami a drobnějšími náměstími rozdělují jádro města na 23 bloků. Z církevních staveb bylo v baroku vytvořeno promyšlené dynamické panorama z monumentálních budov na dvou návrších nad řekou, proložené průhledem na drobnější členitou městskou zástavbu se štíty a věžičkami. Panorama, koncipované na pohledy z mostu a příjezdových cest je neopakovatelnou urbanistickou hodnotou městské památkové rezervace.

Prostorová struktura řešeného území historického jádra je prakticky stabilizována. Opírá se o hlavní společenské prostory – Mírové náměstí a Dlouhou ulici. Na ně pak navazuje rozmanitá a vyvážená soustava uličních prostorů, menších náměstí a vnitroblokových prostorů a atrií.

Ortofotomapa s vyznačením hranice MPR Litoměřice

1.6 SWOT analýza

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none"> • poloha města na řece Labi 	<ul style="list-style-type: none"> • neuspokojivý stav dopravní situace – průjezd přes náměstí, parkování na náměstí
<ul style="list-style-type: none"> • dostupnost Prahy 	<ul style="list-style-type: none"> • neutěšený stav některých památek a objektů
<ul style="list-style-type: none"> • dostupnost z Německa po dálnici i po řece Labi 	<ul style="list-style-type: none"> • nezájem majitelů o spolupráci na údržbě, obnově kulturní památky
<ul style="list-style-type: none"> • Výstaviště zahrada Čech 	<ul style="list-style-type: none"> • malé pracovní příležitosti ve městě
<ul style="list-style-type: none"> • historické jádro města 	<ul style="list-style-type: none"> • znečištěné ovzduší z okolních závodů – Lovosice, Štětí, Ústí nad Labem
<ul style="list-style-type: none"> • historická stopa významných lidí žijících či působících ve městě 	<ul style="list-style-type: none"> • opuštěné vojenské areály
<ul style="list-style-type: none"> • široká nabídka kulturního vyžití 	<ul style="list-style-type: none"> • absence dotačního titulu na podporu sjednocení vývěsních štítů, log
<ul style="list-style-type: none"> • dostatečné množství školských zařízení, domov pro seniory, 	<ul style="list-style-type: none"> • absence dotačního titulu na podporu obnovy historických objektů, které nejsou zapsány jako kulturní památky v MPR a MPZ, obecně nízké investice do údržby a obnovy a zpřístupnění památek.
<ul style="list-style-type: none"> • spolupráce s partnerskými městy ze zahraničí 	<ul style="list-style-type: none"> •
<ul style="list-style-type: none"> • dostupnost dalších památkových rezervací – Terezín, Úštěk 	<ul style="list-style-type: none"> •
<ul style="list-style-type: none"> • dobrý marketing cestovního ruchu 	<ul style="list-style-type: none"> •
<ul style="list-style-type: none"> • klidové zóny města – parky, ostrovy, Mostná hora 	
<ul style="list-style-type: none"> • rozvoj cyklotras 	
<ul style="list-style-type: none"> • charitativní spolky 	
<ul style="list-style-type: none"> • geotermální energie 	
PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
<ul style="list-style-type: none"> • možný potenciál v rozvoji cestovního ruchu 	<ul style="list-style-type: none"> • již skoro vyčerpané možnosti výstavby v příměstských částí – dochází k nástavbám, vestavbám, přístavbám
<ul style="list-style-type: none"> • posílení kulturního, církevního a vzdělávacího centra 	<ul style="list-style-type: none"> • předimenzování tržního využití v centru města – předzahrádky
<ul style="list-style-type: none"> • posilování spolupráce se sousedními MPR Terezín a Úštěk 	<ul style="list-style-type: none"> • předimenzování parkovacích ploch ve středu města – Mírové náměstí
<ul style="list-style-type: none"> • zvýšení informovanosti o MPR pro místní veřejnost 	<ul style="list-style-type: none"> • intenzita reklamních zařízení v MPR i zóně
<ul style="list-style-type: none"> • možný potenciál v Zahradě Čech 	<ul style="list-style-type: none"> • neúnosná konkurence nadnárodních obchodních a jiných společností v docházkové vzdálenosti vůči malým a středním podnikům v MPR

• edukativní činnost s mládeží	• vysoká nezaměstnanost v kraji
• využití bývalých vojenských areálů	
• zvýšení zaměstnanosti	
• zvýšení bytových příležitostí jako startovací byty v ochranném pásmu MPR	
• posílení sociálních pečovatelských služeb	
• využití geotermálního zdroje	
• obnova bytových prostor v MPR v objektech přebudovaných na nebytové prostory	
• dobře fungující a postupně se zlepšující systém nakládání s odpady	

2. Témata rozvoje a ochrany území

Město Litoměřice je vzhledem k hodnotám a výjimečnému charakteru historického jádra velmi navštěvovaným místem regionu. Při přípravě strategických dokumentů je zabezpečen náležitý přístup k MPR s tím, že město si je vědomo hodnot a potenciálu tohoto území. Aktivity z různých oblastí rozvoje a života ve městě jsou cíleně propojovány a směřovány do historického centra města – náměstí, Hrad Litoměřice a park V. Havla. V historickém jádru nalezneme zároveň i sídla stěžejních kulturních zařízení (divadlo, knihovna, muzea, dvě galerie výtvarného umění a kulturní dům).

2.1 Strategický plán rozvoje města

Strategický plán rozvoje města Litoměřice byl zpracován poprvé v roce 2006 a v současnosti je platná aktualizace plánu z roku 2012 s vizí, jak by mělo město Litoměřice vypadat v roce 2030.

Město Litoměřice patří dlouhodobě k neaktivnějším a neúspěšnějším žadatelům o dotace z Evropské unie. Městu se podařilo od roku 2004 získat na svůj rozvoj z fondů EU více jak půl miliardy korun. Mezi nejvýznamnější investice patřily např. rekonstrukce Gotického hradu, modernizace zimního stadionu nebo výstavba domova důchodců. V dalších letech se podařilo zrekonstruovat autobusové nádraží, Palachovu ulici, horní nádraží, městskou tržnici a další. Městu se však daří získávat také dotace na řadu tzv. „měkkých“ projektů zaměřených na sociální oblast, rozvoj spravedlivého obchodu, Zdravého města, vzdělávání apod. Strategický plán stanovuje vizi města a vytyčuje hlavní směry jeho rozvoje. Definuje prioritní oblasti, do kterých by měly přednostně směřovat finanční prostředky tak, aby docházelo k vzájemné synergii.

Přijatá vize města:

- Litoměřice – živé srdce zahrady Čech a vstupní brána do Českého středohoří.
- Litoměřice – malebné a romantické královské město s mnoha světskými a církevními památkami, bohatou historií a kvalitními službami s výbornou dostupností do Prahy.
- Litoměřice – atraktivní město pro život všech generací, bydlení, práci i podnikání, město kultury, vzdělanosti, vědy a výzkumu, sportu, zdravého životního stylu a čistého životního prostředí.
- Litoměřice – město budoucnosti s energetickou nezávislostí a prosperitou pro další generace.

Strategický plán rozvoje města Litoměřice je rozdělen do pěti oblastí, z nich tři pilíře udržitelného rozvoje mají dopad i na městskou památkovou rezervaci:

- A. Litoměřice – atraktivní, malebné a prosperující město (ekonomika, podnikání, cestovní ruch).
- B. Litoměřice – příjemné město pro život v srdci Zahrady Čech (životní prostředí, územní rozvoj, doprava a bydlení).
- C. Litoměřice – zdravé město, město kultury, sportu a vzdělanosti (sociální oblast, zdraví, společenský rozvoj, vzdělávání).
- D. Litoměřice – město inovací: energeticky nezávislé a nízkoemisní město (energetika, klimatické změny)
- E. Litoměřice – odpovědné, kvalitně a efektivně řízené město (kvalitní úřad a organizace města)

2.2 Územní plán

Územní plán města Litoměřice byl vydán dne 22. 10. 2009 s účinností od 13. 11. 2009, přičemž následně došlo k vydání jeho změny č. 1 s účinností ke dni 08. 01. 2011 a změny č. 2 s účinností ke dni 05. 02. 2015. Platnou územně plánovací dokumentací města Litoměřice je tak Právní stav Územního plánu Litoměřice po vydání jeho změny č. 2.

Historické jádro města Litoměřice má velmi cenný a zachovalý středověký půdorys, ale též velmi působivou postupně utvářenou siluetu. Územní plán tento charakter a hodnoty území MPR v rámci navržené koncepce rozvoje území a ochrany a rozvoje jeho hodnot zohledňuje, a to jako jeden ze základních vstupních předpokladů.

Regulativy ploch s rozdílným způsobem využití obsažené v územním plánu:

Území MPR je členěno na plochy, pro které byla přijata tato pravidla:

SC.1 - smíšené využití centra města I s omezenou dopravní dostupností,

SC.2 - smíšené využití centra města II.

Kromě ploch veřejné občanské vybavenosti (OV) a menšího podílu ploch čistě obytných (BH, BI) a smíšeného využití území městského typu (SM) je nezbytné v historickém jádru města stabilizovat plochy veřejných prostranství (PV, PV.1) a veřejné sídelní zeleně (ZS, ZS.3) i zeleně nezastavitelných soukromých zahrad (ZS.1) a intenzifikovat stávající i navržené plochy záchytných parkovišť – tak, aby historické jádro mohlo nadále uspokojovat požadavky kladené na centrum města i širší spádové oblasti.

Ochrana kompozičních vztahů a panoramatu města:

Kompoziční vztahy jsou v případě Litoměřic specifickým předmětem ochrany a tedy i specifickým limitem územního rozvoje a stavebních aktivit ve správním území města.

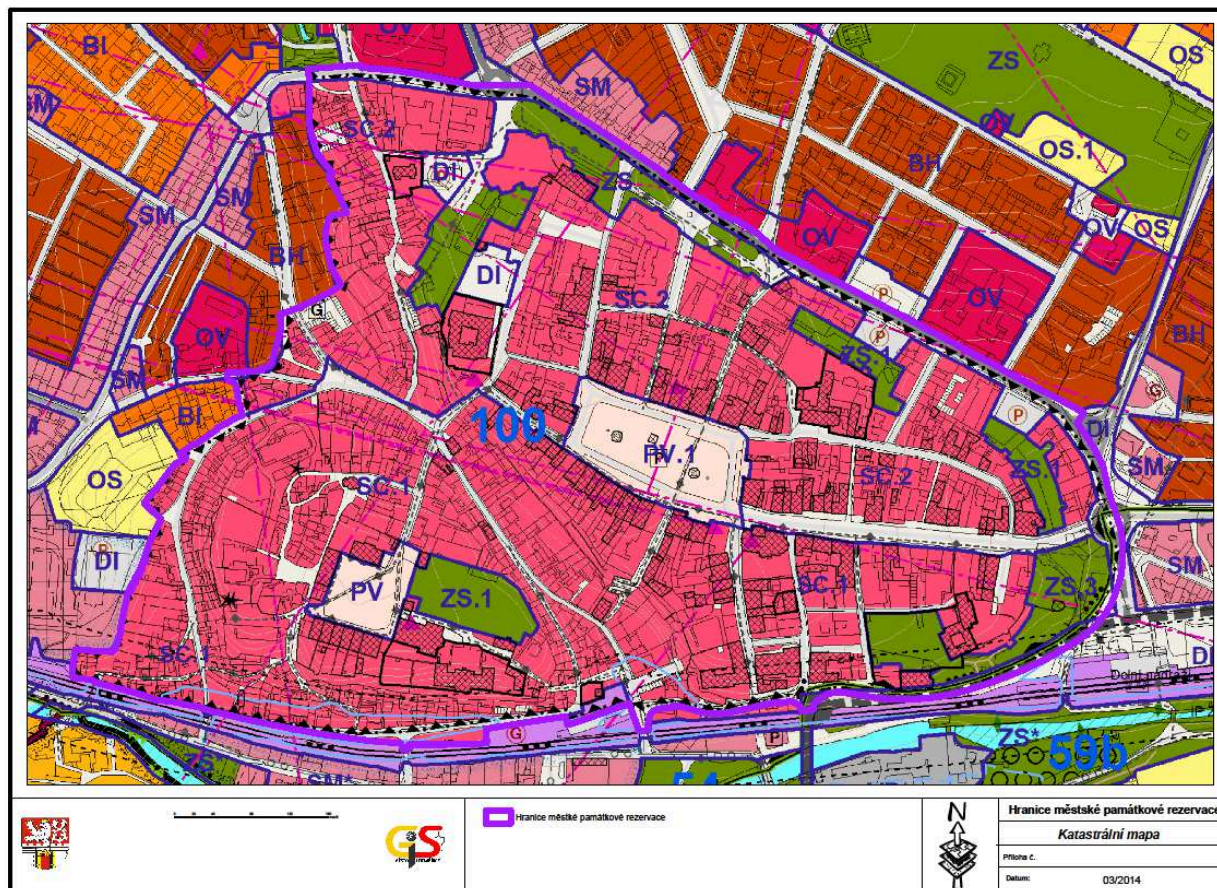
- Výškovou hladinu zástavby je třeba chránit s ohledem na zachování měřítka zastavění, charakteru zástavby městského jádra a zachování působnosti historických stavebních i přírodních dominant spoluvytvářejících jedinečnou scenérii celkového obrazu města.
- Je třeba dbát na ochranu a působnost rámce přírodních horizontů okolních návrší (na západě Radobýl a Bídnice, na severu Mostná Hora, Bílá Stráň, Kočka s horizontem Českého Středohoří, na východě vrch Na Šancích). Jako specifický prvek kompozice sídla působí i soutok Labe a Ohře s přilehlými prostory nábřeží a doprovodné zeleně.

- Lokální identita sídla je dána kromě charakteristické topografie vztahem a vzájemným působením přírodního rámce a stavebních dominant území. Zejména je třeba dbát na ochranu panoramatu historického města a jeho předměstí na straně jedné, na ochranu krajinného rámce a přírodního horizontu kotliny na straně druhé a zachovat osy průhledů na kulturní i přírodní dominanty sídla.
- Veškeré budoucí záměry, které mohou zasáhnout do panoramatu města a jeho střešní krajiny nebo do krajinného rámce, budou prověřeny se zvýšenou pozorností, investor musí prokázat, že jeho záměr nenaruší celkové panorama města, jeho střešní krajinu a krajinný rámeček.

Prostorové uspořádání:

Nové objekty nebo dostavby původních objektů musí architektonickým členěním, stavební formou a zejména celkovým objemem zastavění (formou zastřešení, výškou římsy a hřebene) respektovat kompoziční vztahy, měřítko a kontext okolní zástavby a charakter území MPR. Střešní krajina musí v dálkových pohledech zachovat jednotný charakter. Plochy zeleně jsou dány historickourbanistickou strukturou, eventuálně jsou určovány či upřesňovány územní studií, stejně jako vybavení parteru, tedy mobiliář a vybavení veřejných prostorů.

Podrobněji jsou zásady prostorové a funkční regenerace historického jádra města formulovány v „Urbanisticko-architektonické studii regenerace a přestavby historického jádra města“ zpracované v roce 1992. Tato studie se stala součástí územních plánů a její obsah je tak postupně naplňován. Tato dokumentace je koncepčním podkladem pro zpracovávání podrobnějších studií, které slouží městu k rozhodování a formulaci zadání projektů dílčích regeneračních zásahů.

Urbanistická koncepce – území MPR Litoměřice

2.3 Podmínky pro stavební činnost – režim ochrany MPR Litoměřice

Městská památková rezervace byla vyhlášena Výnosem MK ČR ze dne 27. 10. 1978, č.j. 22260/78 o prohlášení historického jádra města Litoměřice za památkovou rezervaci. Ochranné pásmo MPR bylo vyhlášeno Okresním národním výborem Litoměřice rozhodnutím ze dne 20. 8. 1990, č. j. 1087–90.

Tyto výše uvedené dokumenty jasně specifikují stavební činnost na území MPR a v ochranném pásmu. Veškeré práce a stavební údržba na objektech a úpravách prostranství v MPR a jeho OP se řídí zákonem č. 20/1987 Sb. o státní památkové péči ve znění pozdějších předpisů, výnosem MK ČR č. j. 22260/78 ze dne 27. 10. 1978 o prohlášení historického jádra města Litoměřice za památkovou rezervaci a podmínkami stanovenými ONV Litoměřice č.j. 1057 – 90 ze dne 20. 8. 1990 o vyhlášení ochranného pásma MPR. Podmínky pro stavební činnost nelze stanovit globálně na všechny objekty v MPR a OP. Vzhledem k tomu, že každý objekt je individualita, je nutno i při určování podmínek jeho údržby k němu přistupovat individuálně. Pro stavby, které jsou kulturní památkou, je před rozsáhlejším stavebním zásahem zpracován standardní stavebně historický průzkum, při dílčí rekonstrukci tzv. operativní průzkum a dokumentace, která analyzuje pracemi dotčené konstrukce. Proto níže uvedené požadavky na stavební činnost v MPR a OP je nutno považovat za jakési všeobecné zásady k této činnosti, které slouží jako informace pro širší veřejnost při přípravě na stavbu, rekonstrukci nebo práce považované jako údržbové na objektu v MPR a OP.

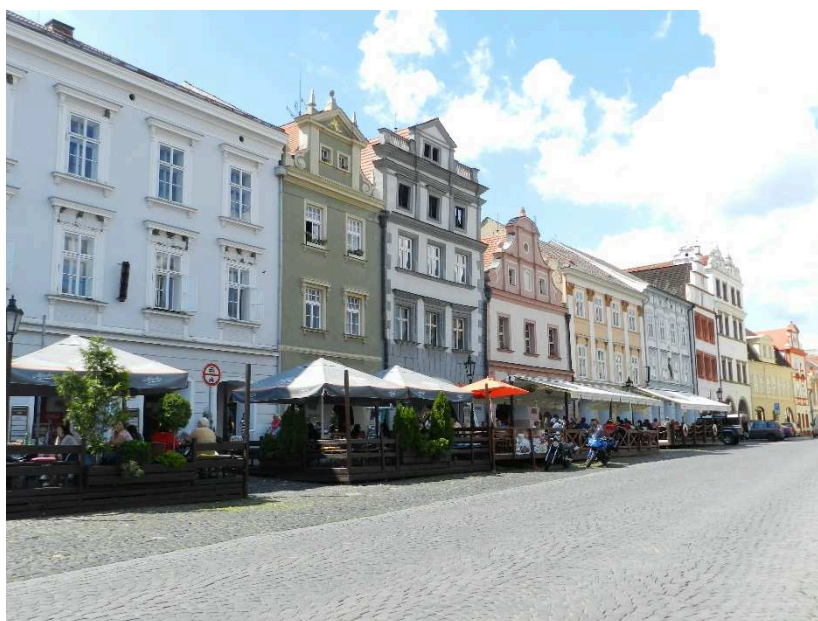
Opravy, přestavby, nátěry, umístění zařízení nebo jiné úpravy objektů v MPR a OP mohou být prováděny až po projednání s orgánem státní památkové péče na základě vydaného závazného stanoviska orgánu památkové péče tj. s Městským úřadem Litoměřice a jeho příslušných odborů a případně s platným povolením stavebního úřadu.

Předmětem zájmů památkové péče v prostředí MPR je historický půdorys a jemu odpovídající prostorová a hmotová skladba se všemi nemovitými kulturními památkami, městské interiéry včetně povrchů komunikací, podzemní prostory, a všechny ostatní objekty dotvářející prostředí městské památkové rezervace.

Hmoty budov a jejich členění:

Veškeré úpravy nemovitých kulturních památek i jejich souborů musí být řešeny a prováděny se zřetelem k trvalému zabezpečení jejich autenticity, k jejich přiměřenému využití a dalšímu zhodnocování jejich výtvarných a dokumentárních hodnot a funkcí.

Při nové výstavbě a při vnějších úpravách nechráněných objektů je třeba dbát architektonických vztahů ke kulturním památkám a jejich souborům,

navazovat na jejich objemovou a prostorovou skladbu i prostředí a dotvářet jejich celky přiměřenými prostředky současné architektonické tvorby.

Fasády:

U stávajících objektů v MPR a OP musejí být zachovány a obnovovány architektonické prvky fasád včetně uměleckořemeslných prvků – zábradlí, dveře, okna apod. Při opravách vnějších omítek historických domů musí být používány prodyšné materiály a to především vápenné omítky a nátěry, popř. nové netradiční materiály stejného charakteru a vlastností.

Celoplošné obklady fasád kamenem, sklem, keramikou, kovovými prvky nebo deskami z umělých hmot a neprodyšnými omítkami se nepřipouštějí. Na fasádách není přípustné užití prefabrikovaných polystyrénových apod. architektonických prvků, při realizaci doplňování či nových omítek nebudou použity sanační omítky ani žádné zpevňovací či podkladní sítě. Obklady soklových částí jsou nepřipustné sklem, keramikou, kovovými prvky nebo deskami z umělých hmot a neprodyšnými omítkami (sanační, cementové omítky).

Barevné řešení fasád kulturních památek musí vycházet z průzkumu omítkové vrstvy, u ostatních objektů musí barevné řešení odpovídat historickému prostředí a architektonickému členění. Nepřípustné jsou ostré, pronikavé a lesknoucí se barvy.

Vnější schody u vchodů do budov nemohou být z pohledového betonu nebo opatřeny obkladem z keramických dlaždic.

Střechy:

Tvary a krytiny střechy staveb musí respektovat charakter střešní krajiny v prostředí MPR a OP. Přípustné jsou střechy sedlové, valbové, mansardové nebo jejich kombinace. Nevhodné jsou krytiny v netradiční barevnosti a struktuře, nesmějí být používány různé plechové či ocelové profilované šablony, profily z

vlnitých nebo osinkocementových dílů a další pro prostředí Litoměřic netradiční krytiny. Nepřípustné jsou mohutné nárožní tvarovky a koncové tvarovky lemující obrys štítů u některých typů krytin.

Půdní vestavby u kulturních památek mohou být realizovány jen ve zcela výjimečných případech a to po posouzení stavu historického krovu, celého půdního prostoru a vhodného řešení prosvětlení podkrovních obytných prostorů. Způsob případného prosvětlení podkrovních obytných prostorů, instalace solárních panelů a panelů na výrobu energií, ať již ve stávajících stavbách nebo v novostavbách je posuzováno individuálně s přihlédnutím k okolí stavby, viditelnosti těchto prvků z veřejného prostoru a k místním tvarům vikýřů.

Okna, dveře, výkladce, vrata, mříže:

U nemovitých kulturních památek nesmějí být používána plastová a hliníková okna, dveře, výkladce a vrata. U ostatních objektů v MPR a OP použití materiálů z plastů, Euro profilů a hliníku bude posuzováno individuálně a to se zřetelem v co největší míře zachovat kvalitní uměleckořemeslné prvky z tradičních materiálů a jejich autenticitu. Nové výplně otvorů ze skleněných cihel nebo tvárnic jsou ve fasádách nepřipustné.

Reklamy a firemní označení, osvětlení a vybavení parteru:

Osvětlovací zařízení, svítidla, státní a firemní znaky, názvy orgánů, institucí i provozoven, firemní tabule, vývěsky, výtvarná díla a další informační označení budov musí být umístována tak, aby co nejméně ovlivnila vzhled stavby a nerušila architektonickou kompozici průčelí a jeho významné detaily. Jejich velikost musí být omezena na nejmenší možnou míru. Jejich provedení realizovat z tradičních materiálů a forem (truhlářské, kovářské, kamenické, keramické, štukatérské atd.) střídmeho estetického vzhledu.

Reklamy na zboží a služby mohou být instalovány na objektech, kde se inzerované zboží prodává nebo poskytuje. Ostatní reklamy mohou být umístěny pouze na povolených plakátovacích plochách a sloupech. Přenosné reklamní zařízení typu „A“ bude v MPR minimalizováno, umístování poutačů na lampách veřejného osvětlení je plně zakázáno. Instalace barevných polepů na vnějších i vnitřních plochách oken není v památkové rezervaci povolena. Výjimku tvoří pouze polepy v nadsvětlících výkladců a polepy snižující průhlednost v tlumených barvách.

Nepřipouští se hromadění více reklamních zařízení na jednom objektu, použití velkoplošných světelných tabulí, světelných kostek, pulsující neonová světla, pohyblivé reklamy a křiklavá barevnost. Směrové a orientační tabule je možno realizovat pouze v rámci jednotného orientačního systému.

V případě městského mobiliáře (svítidla, lavičky, zábradlí atd.) se musí vycházet z místních tradic a dochovaných prvků, nebo ze starší ikonografické dokumentace (historické pohlednice apod.).

Mosty, lávky, nábřeží a opěrné zdi, schodiště, chodníky a vozovky:

Historická dlažba je součástí památkové hodnoty města a měla by být zachována v maximální míře. Rekonstrukce, obnovy a opravy musí být prováděny s ohledem na jejich historickou a výtvarnou hodnotu. Při tom musí být používány původní a k doplnění obdobné materiály. Chodníky a vozovky v MPR budou při jejich postupné rekonstrukci provedeny v přírodních materiálech – kamenná dlažba. Líce opěrných zdí musí být prováděny z kamene či cihel. Použití betonu je přípustné pouze v pohledově méně exponovaných plochách či v odůvodněných historickými podklady doložených případech. Stupně schodišť mohou být pouze z přírodního kamene či cihel.

Údržba a opravy:

Vlastníci a uživatelé kulturních památek a jejich prostředí, ostatních objektů a jejich prostředí v MPR a OP jsou povinni jednat v souladu s ustanoveními zákona č. 20/1987 Sb. O státní památkové péči ve znění pozdějších předpisů a v souladu se zákonem č. 183/2006 Sb. O územním plánování a stavebním úřadu (stavební zákon) ve znění pozdějších předpisů.

2.4 Demografický vývoj v MPR Litoměřice

Demografický vývoj řešeného území pro období roku 2019-2023 se plně opírá o prostorové možnosti stávající zástavby městské památkové rezervace. Větší přestavby či rozsáhlejší novou výstavbu nelze vzhledem k celkovému charakteru daného území předpokládat.

Demografický vývoj je možné za uplynulé období (2014-2018) hodnotit kladně, neboť zde došlo k novému trendu a to změně požadavků vlastníků a investorů na obnovy bytových jednotek z dříve zřizovaných nebytových a komerčních prostorů, z nevyužívaných dvorních objektů a možnosti půdních vestaveb. V případě nové výstavby (v místech historicky zastavěných proluk) jsou objekty vždy částečně využívány jako bytové jednotky. Celkově lze pozorovat růst bytového fondu v historickém jádru MPR, předpoklad však je, že tento trend bude pro řešené období ustálen.

Počet obyvatel města celkem k 31.10.2018	24.336
Počet obyvatel v MPR k 31.10.2018	2.902
(k 1.7.2014	2.605)

3. Sociální hlediska

Na území MPR a v historických objektech nejsou požadavky na výstavbu a zřizování sociálních bytů, nebo jiného typu ubytování pro sociálně slabé či nepřizpůsobivé obyvatelstvo, a nevyskytují se zde závažné problémy se sociálně nepřizpůsobivými skupinami obyvatel.

Území rezervace je, mimo jiné, monitorováno kamerami Městské policie, díky tomuto nedochází v nadměrné míře k devastaci či poškozování historických objektů (např. sgrafity, fyzické poškozování objektů a městského mobiliáře). Tento stav by měl být dlouhodobě stabilizován a v případě jeho zhoršení, což zde není předpoklad, bude operativně řešen dostupnými a účinnými zákonnými prostředky, aby památková rezervace byla v jejím komplexním využití (bydlení, ochrana veřejného prostranství, ochrana nemovitostí a městského mobiliáře) bezproblémová.

Na území památkové rezervace se vztahuje obecně závazná vyhláška Města Litoměřice č. 1/2018, kterou se upravuje zákaz žebrání a zkracuje doba nočního klidu, což přispívá k udržení pořádku v historickém centru.

4. Ekologická hlediska

Z pohledu památkové péče jsou problematické v dnešní době nároky na energetické úspory budov, které jsou spojeny s požadavky na zateplení objektů, výměně historických výplní za plastové, v lepším případě za dřevěné, ovšem s použitím izolačního dvojskla.

Z hlediska ochrany střešní krajiny v rezervaci je nutné vždy individuálně řešit možnost použití panelů na ohřev vody, či na výrobu elektrické energie.

Dále je možno uvést požadavky na realizaci podzemních kontejnerů. V prostředí památkové rezervace Litoměřice je stavba podzemních kontejnerů řešena v jejích okrajových částech. Přímo v jádru města (Mírové náměstí) - vzhledem k významnému archeologickému dědictví, rozsáhlým sklepením a zádlažbám, je realizace takovýchto staveb prakticky nemožná.

5. Informace a osvěta:

5.1 Možnosti podpory v rámci ČR a Evropské unie

Dostupné podpůrné programy v období platnosti Programu regenerace MPR Litoměřice na období 2019-2023

SOUČASNÉ MOŽNOSTI PODPORY V RÁMCI ČR

Dotace města Litoměřice

Město Litoměřice podporuje obnovu kulturních památek v rámci Programu regenerace MPR a MPZ ve výši předepsaných podílů u schválených akcí. Financuje nebo spolufinancuje obnovu kulturních památek ve vlastnictví města. Na základě individuálních žádostí může podpořit obnovu kulturních památek jiných vlastníků. Speciální dotační titul ani fond pro obnovu památek ale město nemá.

Dotace Ústeckého kraje

– aktualizuje každoročně krajský úřad.

Ústecký kraj poskytuje dotace na obnovu kulturních památek – v případě restaurování a na obnovu staveb drobné architektury místního významu. Nová koncepce péče o památky zahrnuje možnost podpory financování nemovitostí na území MPR a MPZ, které nejsou kulturními památkami.

Příspěvky a dotace Ministerstva kultury ČR

Podle § 16 odst. 2 zákona o státní památkové péči může příspěvek na obnovu kulturní památky poskytnout ze státního rozpočtu Ministerstvo kultury, je-li na zachování kulturní památky mimořádný společenský zájem (například jde-li o kulturní památku na území České republiky svého druhu ojedinělou, je-li kulturní památka v havarijním stavu nezaviněném jejím vlastníkem nebo je-li kulturní památka zařazena do některého ze specializovaných příspěvkových programů Ministerstva kultury). Následující situace se týkají pouze příspěvků poskytovaných ze státního rozpočtu Ministerstvem kultury, které v současnosti má 6 specializovaných programů na obnovu kulturních památek, 1 program na podporu památek UNESCO, 1 program na podporu občanským sdružením a 1 program na podporu záchranných archeologických výzkumů.

Program záchrany architektonického dědictví

Program záchrany architektonického dědictví schválený usnesením vlády ČR č 110 ze dne 22. února 1995 doplňuje celostátní Program regenerace MPR a MPZ zaměřením na záchranu a zachování kulturních památek nebo těch jejich částí, které tvoří podstatu kulturní památky. Programem je podporována obnova kulturních památek tvořících nejcennější součást našeho architektonického dědictví, jako jsou hrady, zámky, kláštery, historické zahrady, kostely a podobně. Zamýšlené práce přitom musejí směřovat k záchraně kulturní památky nebo záchraně těch jejich částí, které tvoří podstatu kulturní památky.

Z tohoto programu, který lze využít na celém území České republiky, dosud bylo možné získat v průměru 63 % ceny obnovy.

Havarijní program

Finanční prostředky Havarijního programu jsou určeny na záchranu nemovitých kulturních památek v havarijním technickém stavu, zejména na jejich statické a celkové stavební zajištění, vč. restaurátorských prací a na opravy krovů a střech (včetně opravy nebo provedení klempířských a zámečnických prací, komínů a hlavní římsy budovy).

Program regenerace městských památkových rezervací a městských památkových zón

Od doby schválení celostátního Programu regenerace městských památkových rezervací a městských památkových zón usnesením vlády ČR č. 209 dne 25. března 1992 se sta Program účinným nástrojem, který slouží k obnově kulturních památek nacházejících se v nejcennějších částech našich historických měst, prohlášených za památkové rezervace nebo památkové zóny. Finanční příspěvky však mohou být z něho poskytovány pouze tehdy, pokud má příslušné město zpracovaný vlastní program regenerace a pokud se zároveň finančně podílí společně s vlastníkem na obnově kulturních památek. Město Litoměřice je do něho zapojeno od začátku, od roku 1993.

Tabulka 1: Zdroje a podíly v rámci Programu regenerace MPR a MPZ ČR

Zdroje vlastnictví	Finanční podíly podle druhu vlastnictví	
	Město	Fyzické osoby, podnikající osoby, církve
Prostředky vlastníků nebo uživatelů, případně jiné neveřejné zdroje	min. 40%	min. 40%
Rozpočet města	max. 10%	max. 10%
Prostředky státu (MK)	max. 50%	max. 50%

Zdroj: Zásady Ministerstva kultury České republiky pro užití a alokaci státní finanční podpory v programu regenerace městských památkových rezervací a městských památkových zón, úplné znění z r. 2010, aktualizované Opatřením, jímž se mění a doplňují Zásady Ministerstva kultury České republiky pro užití a alokaci státní finanční podpory v Programu regenerace městských památkových rezervací a městských památkových zón, v roce 2012.

Výjimky ze stanovených podílů jsou možné pro národní kulturní památky a restaurování až do 100 % nákladů.

Rezervu programu je možné použít rovněž na záchranu významných památkových hodnot nebo významných architektonických nebo uměleckořemeslných prvků, pokud jde o stavby, jež nejsou kulturními památkami, ale nacházejí se v památkové rezervaci nebo památkové zóně ve městě se zpracovaným a schváleným programem regenerace, v souladu s Úmluvou o ochraně architektonického dědictví Evropy č. 73/2000 Sb., m. s., ve znění rozpočtových pravidel ČR.

Významným impulzem pro regeneraci MPR a MPZ je každoročně vyhlašovaná Soutěž o nejlepší přípravu a realizaci Programu regenerace městských památkových rezervací a městských památkových zón ČR, kde vítězné město získává titul Historické město roku a odměnu 1 mil. Kč.

Program restaurování movitých kulturních památek

Z tohoto programu jsou poskytovány finanční příspěvky na náklady spojené s obnovou (restaurováním) movitých kulturních památek, zejména takových, které jsou významnými díly výtvarných umění nebo uměleckořemeslnými pracemi a jsou umístěny v budovách zpřístupněných veřejnosti pro kulturní, výchovně-vzdělávací nebo náboženské účely (například obrazy a sochy v kostelech).

Program Podpora obnovy kulturních památek prostřednictvím obcí s rozšířenou působností

Byl založen v roce 2008 na obnovu památkového fondu, kde to efektivně a účelně neumožňují jiné programy Ministerstva kultury. Finanční prostředky v Programu jsou určeny na zachování a obnovu nemovitých kulturních památek, které se nalézají mimo památkové rezervace a zóny, nejsou národními kulturními památkami a nejsou ve vlastnictví České republiky.

Program Podpora pro památky UNESCO

Program Podpora pro památky UNESCO zřídilo Ministerstvo kultury ČR poprvé v roce 2008. Jeho hlavním cílem je dostát závazkům, které České republice vyplývají z přijetí Úmluvy o ochraně světového kulturního a přírodního dědictví. V rámci zásad pro čerpání finančních prostředků z tohoto programu byly vytvořeny tři prioritní oblasti: tvorba management plánů, vědecko-výzkumné aktivity a prezentace, propagace a edukace statků UNESCO. Účelem programu je podporovat všestranný rozvoj památek zapsaných na Seznam světového dědictví, které se nacházejí na území ČR.

Program Podpora záchranných archeologických výzkumů

Byl založen společným opatřením ministerstev kultury a financí jako jeden z nástrojů plnění mezinárodních závazků České republiky podle Úmluvy o ochraně archeologického dědictví Evropy na podporu záchranných archeologických výzkumů. Finanční prostředky jsou poskytovány oprávněným organizacím na úhradu nákladů, které jim vznikly v souvislosti s provedením záchranného archeologického výzkumu při stavební činnosti fyzických nepodnikajících osob, tedy v případě, kdy náklady hradí oprávněná organizace, nikoliv stavebník (viz § 22 odst. 2 zák. č. 20/1987 Sb. v platném znění).

Podpory nestátních neziskových organizací a jiných subjektů

Nejdůležitější nestátní podpůrné organizace v ČR v oblasti kulturního dědictví:

Nadace Občanského fóra

Smyslem tohoto programu je každoročně poskytovat finanční příspěvky na opravu a záchranu opomíjených a zchátralých památek v České republice. O drobné památky místního významu, které mají nezastupitelné místo ve vzhledu naší krajiny, pečují většinou místní občanské iniciativy, které se aktivně podílejí na záchraně „své“ památky svým entuziasmem a dobrovolnou brigádnickou prací. Nadace podporuje opravu místních památek formou grantů pro místní občanské iniciativy. Peníze na jednotlivé akce rozděljuje ve dvou grantových programech - *Opomíjené památky* a *Památky a zdraví*

Nadace Via

Podporuje skupiny lidí, kteří společně proměňují veřejná prostranství, ožívují veřejný prostor, usilují a lepší sousedské vztahy nebo se nebojí společně postavit za veřejný zájem.

Česko-německý fond budoucnosti

Pomáhá stavět mosty mezi Čechy a Němci. Cíleně podporuje projekty, které svádějí dohromady lidi obou zemí, které umožňují a prohlubují pohledy do jejich světů, do společné kultury a dějin.

Nadace ČEZ

Nadace rozvoje občanské společnosti NROS

MĚSTSKÁ PAMÁTKOVÁ REZERVACE LITOMĚŘICE

SOUČASNÉ MOŽNOSTI PODPORY V RÁMCI EVROPSKÉ UNIE

Česká republika má možnost od roku 2014 až do roku 2020 z evropských fondů vyčerpat přibližně 600 miliard Kč.

Více o fondech EU na <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Jak-evropske-dotace-pomahaji>

Výslovná podpora obnovy kulturních památek se vyskytuje zejména v Integrovaném regionálním operačním programu. Zde lze podporu použít na obnovu kulturních památek zapsaných na Seznamu přírodního a kulturního dědictví UNESCO, národních kulturních památek a kulturních památek obsažených v Indikativním seznamu kulturních památek vytvořeném Ministerstvem kultury. Do Integrovaného regionálního operačního programu je začleněna rovněž podpora pořízení regulačních plánů památkových rezervací nebo památkových zón.

S výslovnou podporou kulturního dědictví se setkáváme rovněž v programech nadnárodní spolupráce, kde však je finančně omezena a podmínkou je nadnárodní přínos. Program meziregionální spolupráce může podpořit tvorbu regionálních politik i v oblasti kulturního dědictví, ale investice nelze zahrnout vůbec. V ostatních programech nalzáme podporu kulturního dědictví jako jejich aspekt, to znamená, že na příklad rekonstrukce budovy s cílem zlepšit podnikání nebo zaměstnanost se může týkat i památkově chráněné budovy. Oproti minulému programovému období je možné v tomto období podpořit z Evropských fondů asi polovinu počtu kulturních památek, tj. asi 1 % jejich celkového počtu. Proto většina památek a jejich obnov bude závislá na vlastnících, národních programech s omezenými zdroji a na podpoře města nebo kraje, případně „Norských fondů“ a nestátních neziskových organizací.

5.2 Památková péče a propagace programu

Při Radě města je zřízena subkomise „Komise územního rozvoje a městských památek“, jejímiž členy jsou zástupci odborů Městského úřadu Litoměřice (územní plánování, stavební úřad, územní rozvoj, školství, kultury, sportu a památkové péče), architektka města Litoměřice, členů z řad občanů a stálými hosty jsou zástupci Národního památkového ústavu a státní památkové péče. Na svých jednáních subkomise řeší záležitosti poskytování finančních příspěvků na obnovu kulturních památek z Programu regenerace a doporučuje zastupitelstvu města ke schválení vybrané akce obnovy. Dále se zabývá tématy, která se vztahují k rozvoji a úpravám území MPR (územní plánování, větší stavební akce, veřejná prostranství, dopravní řešení). Zápisy z jednání subkomise jsou zveřejňovány na úřední desce prostřednictvím webových stránek.

Propagace a informace o Programu regenerace MPR a MPZ včetně dalších dotačních titulů z oblasti památkové péče jsou uveřejněny na webových stránkách Města Litoměřice <http://radnice.litomerice.cz/pamatkovapece.html>. Informace o činnosti památkové péče v MPR Litoměřice jsou pravidelně zveřejňovány v místním tisku včetně bezplatných periodik města, vydávaných pro občany Litoměřic.

Prezentace koncepce a průběžné revitalizace historického centra města jsou publikovány v odborných článcích městského architekta Doc. Ing. arch. Jana Mužíka, CSc.

5.3 Cestovní ruch a propagace

V lednu 2018 byl do struktury Městského úřadu Litoměřice začleněn nově vytvořený odbor komunikace, marketingu a cestovního ruchu, který kromě jiného převzal funkci zrušené příspěvkové organizace města Centrum cestovního ruchu. Odbor tvoří tři úseky – tiskový, marketingový a infocentrum. Tyto úseky jsou svými činnostmi provázané. Vznikl tak celek, který nabízí jednotný komunikační a informační servis, úzce související s marketingem města. Hlavním cílem marketingového úseku je zvyšování povědomí o městě prostřednictvím dostupných marketingových nástrojů a vytváření pozitivního obrazu města jako zajímavé a atraktivní turistické destinace. Důležitou součástí je tvorba nových produktů cestovního ruchu a vydávání nových propagačních materiálů města.

Dílním úkolem je sledovat a přizpůsobovat se novým trendům (sociální sítě, aplikace do chytrých telefonů apod.) v oblasti marketingu a propagace. Nedílnou součástí je spolupráce se všemi aktéry cestovního ruchu ve městě a okolí. Důležitým nástrojem marketingu cestovního ruchu jsou informační centra, jejichž prostřednictvím lze propagovat různé atraktivity, pořádané akce a služby (restaurace, hotely, kulturní zařízení apod.). Podnikatelské subjekty, které jsou s cestovním ruchem úzce propojeny, mají v infocentru své propagační materiály. Nově se infocentrum zaměřuje na propagaci regionálních produktů. Zájem u turistů vyvolala například prodej vín Klášterních vinných sklepů Litoměřice. IC poskytuje komplexní informace a služby související s cestovním ruchem, turistické informace o městě a okolí, památkách a tipy pro volný čas. Nabízí informační materiály, upomínkové předměty, veřejný internet, je možné si prostřednictvím IC zajistit ubytování.

Jednou z hlavních činností informačního centra je poskytování průvodcovských služeb městem. Pro návštěvníky je připravena prohlídková trasa, díky které zhlédnou největší atraktivity Litoměřic. Kromě této trasy může návštěvník absolvovat 3 tematické prohlídky města:

Po stopách K. H. Máchy – Litoměřice jsou spjaté s nejznámějším českým romantickým básníkem, který v Litoměřicích žil a zemřel. Bydlel v domě Na Vikárce a pracoval v Dlouhé ulici č. p. 199. Ve městě se nachází několik soch, které jeho památku připomínají. Nejznámější je patrně socha na úpatí Mostné hory.

Kdo se to na nás dívá – Trasa po litoměřických sochách, inspirovaná knihou litoměřických autorů Pavla Rývy a Oldřicha Doskočila.

Litoměřice a baroko – Trasa představuje soubor litoměřických staveb od významných barokních architektů (zejména Julia a Oktaviána Broggiových).

Návštěvník, který nepreferuje prohlídky města s průvodcem, může pomocí propagačních materiálů absolvovat trasu sám. K dispozici jsou také tržací mapy a bezbariérová mapa města či jednotlivých prohlídek. Dále pracovníci infocentra zajišťují prohlídky vyhlídkové **věže Kalich** a expozice **Důl**

Richard v proměnách času. Tato expozice zahájila svou činnost 1. 6. 2013. Je umístěna ve zhruba 160 metrů dlouhé podzemní chodbě pod budovou radnice přímo v centru města. Každá z pěti částí expozice představuje jedno období existence dolu Richard, který se nachází v blízkosti Litoměřic a je

z bezpečnostních důvodů veřejnosti nepřístupný. První část je věnována těžbě vápence, druhá část zachycuje válečné období, kdy v dolu Richard nacisté vybudovali továrnu pro zbrojní průmysl, ve které za necelý rok zahynulo téměř 4500 vězňů. Třetí část expozice návštěvníky blíže seznámí s úložištěm nízkoradioaktivního odpadu, který je v současné době v dolu Richard ukládán. Čtvrtá část expozice nabízí pohled do budoucna v podobě architektonické studie možného památníku nazvaná Sad smíření. A poslední, tedy pátá část, představuje výstavu fotografií současného stavu dolu Richard.

K nabídce cestovního ruchu v Litoměřicích patří také výstava nazvaná **Holzmannovy Litoměřice**, která byla slavnostně otevřena v květnu 2015.

Expozice je věnovaná významné osobnosti českého humoru Felixi Holzmannovi, který velkou část svého života prožil právě v Litoměřicích. Původně byla umístěna v administrativní budově Hradu Litoměřice a začátkem roku 2018 došlo k jejímu přestěhování do bývalé zasedací místnosti městského úřadu na Mírovém náměstí.

Ve městě je umístěn orientační systém v podobě hnědých směrovek, které upozorňují na důležité turistické cíle. Bohatou nabídku turismu v Litoměřicích dotváří také atraktivita provozované jinými subjekty, např. výstaviště Zahrada Čech, Oblastní muzeum Litoměřice, věž katedrály sv. Štěpána, Muzeum křišťálový dotek, Minipivovar Labuť, Pivní lázně Koliba, Káva s párou a další.

Marketing a propagace probíhá cíleně a plánovaně. Využívána jsou odborná tištěná periodika z oblasti cestovního ruchu (KAM po Česku, Travel Profi, TIM magazín, COT Business a další), místní média (Litoměřický deník, Litomericko24, Radniční zpravodaj, Regionální televize), ale na základě pravidelně rozesílaných tiskových zpráv i celostátní média (Mladá fronta Dnes, Právo apod.) Další forma propagace probíhá prostřednictvím turistických portálů, odborných webů a v neposlední řadě sociálních sítí (Facebook, Instagram). Turistická a kulturní nabídka Litoměřic je komunikována zejména prostřednictvím facebookové stránky Litoměřice Srdcem, jež je spravována nově vzniklým odborem komunikace a marketingu. Aktuální informace související s turistickým ruchem, fotografie turistických atraktivit apod. nově nabízejí také dvě obrazovky (na Mírovém náměstí a v čekárně horního vlakového nádraží). Litoměřice se prezentují i v mobilních aplikacích (InCity, Darumago, Geofun – hra v níž je průvodcem sám Karel Hynek Mácha a vtipnou formou seznamuje návštěvníky s městem). Za účelem motivování turistů k návštěvě jsou průběžně vytvářeny nové produkty: kostýmované prohlídky, balíčky se zvýhodněným vstupným „3+1 z Litoměřic“, dále ve spolupráci s městem Terezín „Tajemství zemské brány“ a také turisty oblíbený „Okruh církevní památky“, který pořádá Destinační agentura České středohoří. Litoměřice jsou prezentovány na veletrzích cestovního ruchu (HolidayWorld v Praze, Itep v Plzni, Regiotour Brno, Infotour a cykloturistika Hradec Králové).

Aktivity, které odbor komunikace, marketingu a cestovního ruchu vykonává v oblasti cestovního ruchu, jsou v souladu s Inovovanou strategií marketingu a cestovního ruchu Města Litoměřice a se Strategií rozvoje cestovního ruchu 2015-2020 Ústeckého kraje.

V průběhu turistické sezóny 2018 město Litoměřice vydalo nové propagační materiály v jednotném grafickém designu. S barevnými letáčky se mohou návštěvníci města sami vydat trasou vedoucí například po barokních skvostech, po stopách básníka K. H. Máchy, stezkou za pivem a vínem či za litoměřickými sochami. Novým produktem nabízeným turistům se stala **Stežka za pivem a vínem**. Milovníky zlatého moku či lahodných vín dovede na místa úzce spjatá s tradicemi pěstování révy vinné a vaření piva.

V rámci oslav **100. výročí vzniku Československa** město ve spolupráci s partnery a spolky připravilo sérii kulturních akcí. Ke 100. výročí republiky byla vydána sběratelská turistická známka Litoměřic. Tuto událost bude připomínat i nový památník v areálu Masarykovy základní školy.

V roce 2019 budou Litoměřice slavit 800 let od svého založení a prvním produktem vydaným k této příležitosti se v září letošního roku stal kalendář na rok 2019, jehož osu tvoří fotografie, které srovnávají, jak vypadaly Litoměřice dříve a jak dnes. Oslavy budou probíhat v průběhu celého roku, přičemž hlavní slavnost je plánována na osm dní v září 2019. V rámci výročí budou připomenuty hlavní milníky historie města i méně známé historické události.

Co se týká poptávky turismu v Litoměřicích, nelze sledovat návštěvnost města jako takového, ale počty návštěvníků informačního centra jsou sledovány pečlivě. Počet lidí, kteří projdou prostory infocentra, činí každoročně více než čtyři desítky tisíc. Stabilně pětinu z tohoto počtu tvoří cizinci, z nichž nejpočetnější jsou Němci.

Tabulka 2: Návštěvnost IC Litoměřice v letech 2014-2017

Rok	Návštěvnost IC
2014	41 826
2015	41 761
2016	48 849
2017	42 910

S daty o návštěvnosti se průběžně pracuje a jsou podkladem k plánování cílené propagace a k tvorbě nových produktů.

5.4. Kulturní život

Společenský život v Litoměřicích je na vysoké úrovni. Je to dáno jednak působením klíčových subjektů, jako jsou Městská kulturní zařízení v Litoměřicích nebo Základní umělecká škola, které při pořádání stěžejních akcí zvou ke spolupráci a prezentaci dovedností subjekty pohybující se v oblasti neziskového sektoru, jako jsou místní občanská sdružení, nadace, spolky, umělecké soubory apod.

Mezi nejvýznamnější patří:

- o.s. Klub přátel chlapeckého sboru Páni kluci
- o.s. Puellae cantantes
- o.s. Dívčí pěvecký sbor Máj
- o.s. divadelní spolek Litoměřice - Loudidlo
- o.s. literárně dramatický soubor Li-Di
- o.s. Hynkovo hravé divadlo
- o.s. Klub ochotníků a přátel loutkového divadla Sváťovo divadlo
- o.s. Pěvecké sdružení litoměřických učitelů
- o.s. Kinoklub Ostrov
- o.s. Cantica Bohemica
- Nadační fond Kalich

Akce, které se vztahují k obnovám kulturních památek a prezentace charakteru MPR, nebo využívají a rozvíjejí místní tradice a hodnoty území MPR /trhy, soutěže, setkání rodáků, poutě, oslavy místních svátků, atd./:

- **Vinařské akce:**

Město je hrdé na vinařskou tradici a velké množství kulturních akcí tak přímo souvisí s vínem. Významnou úlohu v propagaci regionálních vín má kulturní a konferenční centrum, jehož součástí je litoměřický hrad, také zvaný Svatostánek českého vinařství. Zahrnuje Expozici českého vinařství, degustační místnost, archiv vín a kongresové prostory. Budova se nachází na hranici MPR a je provozována MKZ v Litoměřicích. Každoročně je zde pořádán **Ples vína**, dále pak v červnu soutěžní, prezentační a prodejní akce vinařů, kterými jsou **Vinařské Litoměřice** a **Litoměřický Hrozen**. Jednou za měsíc se koná v degustační místnosti hradu **Povídání o víně**, které představuje vína z jednoho z mnoha vinařství z celé republiky. Tradici má i **Degustace svatomartinských vín**, jimž žehná biskup v přítomnosti zástupců města v čele se starostou. Zřejmě nejnavštěvovanější akcí v roce však je zářijové **Litoměřické vinobraní** – každoroční dvoudenní velkolepá společenská akce, kterou navštěvuje 20 až 25 tisíc lidí.

- **Tradiční akce:**

- **Hradní jaroslavení**, oslava jara a velikonočních zvyků.
- **Adventní jarmark řemesel a dovedností**, vyzdvihující tradici českých Vánoc.
- **Masopust**, který připomíná tradiční lidové zvyky a zábavu před velikonočním půstem
- **Rozsvícení vánočního stromu** – zahájení adventního času a připomenutí tradic poklidných vánoc
- **Vánoční trhy na Mírovém náměstí**.
- **Pivní slavnosti**, v MPR se nachází rozsáhlý, v současné době nevyužívaný objekt bývalého pivovaru a prostřednictvím pivních slavností město upozorňuje na tradici výroby piva, kterou plánuje oživit.

- **Velký letní koncert** na Mírovém náměstí, kdy Severočeské filharmonie Teplice doprovází litoměřický festivalový sbor složený ze členů jednotlivých sborů, kterých v Litoměřicích působí zhruba dvacet
- **Charitativní koncerty na Dómském náměstí pořádané Nadačním fondem Kalich**, jejichž výtěžek je určen hospici sv. Štěpána, který sídlí v MPR na Dómském pahorku.
- **Litoměřické varhanní léto**, specifický hudební festival probíhá v katedrále sv. Štěpána na Dómském náměstí.
- **Hasičské slavnosti**, prezentace činnosti hasičských sborů s celostátní účastí, včetně slavnostního defilé účastníků na Mírovém náměstí.
- **Svátky hudby**, festival vážné hudby probíhá v srpnu v jezuitském kostele.
- **Divadelní benefice**, pořádaná každý rok v září Hynkovým hravým divadlem v Divadle K. H. Máchy ve prospěch pěstounských rodin.
- **Soutěž mladých pěveckých talentů „Little Star“** mezinárodní soutěž pro mladé zpěváky do 18-ti let, pořádaná v kulturním a konferenčním centru, **Fotosoutěž Život a cestovní ruch v Českém středohoří**, pořádaná skupinou FotoporoT a s cílem propagovat krásy Českého středohoří a Litoměřic jako jeho pomyslnou vstupní bránu.
- **„Den architektury“** Litoměřice. Portál www.mesto-stadt.net srozumitelnou a přehlednou formou poskytuje množství informací jak o historii, tak i o současných architektonických počinech. V neposlední řadě stránky poskytují prostor pro prezentaci studentských projektů, pro veřejnou diskuzi o problémech měst. Skupina mladých architektů pořádá pro občany a návštěvníky Litoměřic jednou ročně tematickou prohlídku významných objektů a částí města pod názvem „Den architektury“ (www.litomerice-leitmeritz.net).

Knihovna Karla Hynka Máchy v Litoměřicích

je příspěvkovou organizací města Litoměřice. Ročně ji navštíví přes 100 000 návštěvníků, kterým nabízí nejen výpůjční služby, ale i bohatý doprovodný program. V místě svého působení je vnímaná jako přirozené centrum setkávání a mezigeneračních aktivit. Zaměřuje se na prorodinné aktivity, podporuje spolkovou činnost seniorů, připravuje programy na rozvoj čtenářství a disponuje vlastními výstavními prostory. Od roku 2002 je pověřena výkonem regionálních funkcí - pečuje o **7** městských a **73** obecních knihoven bývalého litoměřického okresu.

Mezi její pravidelné akce patří čtenářské lekce pro žáky základních škol, Knížka pro prvňáčka, Říkaneky (pro rodiče a děti v předškolním věku), literární soutěž Máchovou stopou, Města čtou, Noc literatury, Dny poezie a Svatý Martin. V knihovně působí dopolední klub aktivního stáří a literární klub LiPeN.

Knihovna Karla Hynka Máchy v Litoměřicích získala ocenění **Místo přátelské rodině** a v roce 2016 byla vyhlášena **Městskou knihovnou roku** (za vynikající komunitní a vzdělávací aktivity).

Oblastní muzeum v Litoměřicích:

Je příspěvkovou organizací Ústeckého kraje a sídlí v budově renesanční radnice na Mírovém náměstí. Stálá expozice představuje geologický vývoj regionu, pravěké a raně středověké dějiny Litoměřicka, historii Litoměřic od středověku do roku 1945 a řemesla na Litoměřicku. Kromě stálé expozice mohou návštěvníci v muzeu ve dvou výstavních sálech pravidelně shlédnout krátkodobé výstavy z vlastních sbírek, ale i zapůjčené výstavy. Součástí muzea je pobočka Máchův Památník – tzv. Máchova světnička, která je umístěna v nedalekém domě „Na Vikárce“.

Galerie a muzeum litoměřické diecéze:

Sídlí v původně gotickém domě, kde jsou od roku 1995 zpřístupněna díla ze sbírek Biskupství litoměřického od románského období až po baroko. Součástí expozice jsou i ukázky uměleckého řemesla, vždy těsně spjatého s církevním životem (kalichy, monstrance, kněžská roucha ad.).

Severočeská galerie výtvarného umění v Litoměřicích:

Je příspěvkovou organizací Ústeckého kraje. Ve stálé expozici představuje výtvarné umění oblasti Litoměřicka a severozápadních Čech od 14. století až po 20. století (expozice je dělena na části: Sběrka starého umění, Sběrka barokního umění, Sběrka 19. a 20. století). Jako jediná v České republice má samostatnou a cíleně od roku 1967 budovanou sbírku naivního umění prezentovanou v samostatné expozici ve dvorním traktu domu č. p. 24. Pravidelnými výstavami představuje díla vybraných umělců. Využívá jezuitský kostel Zvěstování Panně Marii, kde pořádá koncerty, přednášky, výtvarná symposia apod. Organizuje komentované prohlídky města vedené renomovaným historikem (renesance, baroko atd.).

Uvedené instituce se aktivně zapojují do celostátních akcí k propagaci historie a kulturního dědictví – **Muzejní noc, Noc kostelů.**

V rámci celostátní akce **Dny evropského dědictví** se každoročně zdarma zpřístupňují kulturní památky a další historické objekty (kostely, galerie, knihovna K. H. Máchy, divadlo K. H. Máchy, Máchova světnička, Oblastní muzeum, Blumentrittova a Rizalova bašta, Hrad Litoměřice, historické podzemí s lapidáriem, či pozdně secesní kino Máj). Některé objekty nejsou běžně veřejnosti přístupné. V roce 2018 se zapojilo do akce celkem 16 objektů. Počet návštěvníků se každoročně zvyšuje.

6. Technická a dopravní infrastruktura v MPR Litoměřice

Na území rezervace je založena složitá a hustá síť technické infrastruktury a celé území je pokryto prakticky veškerými inženýrskými sítěmi různého stáří. V případě stavební činnosti jsou realizovány práce na opravách, údržbách či obnově zařízení ve stávajících trasách. Vzhledem k tomu, že se jedná o území s významným archeologickým dědictvím, jsou a budou výkopové práce vždy rizikovým faktorem z hlediska archeologického dozoru a archeologických výzkumů.

Nejzávažnější nedostatky s vysloveně nepříznivým dopadem na kvalitu prostředí a celkovou atmosféru MPR má automobilová doprava a systém místních komunikací, a to ve všech kategoriích včetně dopravy v klidu. Množství kolizních míst, nedostatek vhodných parkovacích a odstavných stání jsou ty nejzávažnější. Negativní situace je pak v prostoru Mírového náměstí (centrum MPR), které je v současné době z hlediska dopravy využíváno jako parkoviště tak, že parkovací místa jsou po celém obvodu a prakticky v převážné části plochy vnitřního náměstí. V severní okrajové části MPR v lokalitě Na Valech je plánována úprava stávajících parkovacích ploch, což bude mít dopad na zlepšení dopravní situace v centru. Ovšem vzhledem k urbanistické struktuře historického jádra, kde nejsou volné plochy pro možná nová parkovací místa, nelze v řešeném období (2019-2023) předpokládat razantní změnu současného stavu. V současné době pořizuje město Litoměřice Územní studii veřejných prostranství v MPR Litoměřice, která bude podrobněji řešit mimo jiné též využití prostoru Mírového náměstí. Předpokládaný termín jejího zpracování, schválení pořizovatelem a vložení dat o této studii do evidence územně plánovací činnosti je 1. polovina roku 2019.

Podstatnou součástí území MPR je síť pěších cest, zejména pak hlavní pěší páteř města spojující nábřeží řeky Labe s lesoparkem na Mostné hoře. Tato pěší trasa procházející také Mírovým náměstím patří k hlavním urbanistickým hodnotám města i jeho historického jádra.

7. Obnovy veřejných prostranství včetně parků a zeleně v MPR Litoměřice

Hlavní veřejná prostranství historického centra Litoměřic jsou Mírové a Dómské náměstí s navazující uliční sítí a zachovaným prstencem městských hradeb a opevnění Dómského pahorku. Jedná se o prostory celoměstského významu s převládající úlohou reprezentace města.

Kromě mobiliáře je městský interiér průběžně doplňován o specifické originální prvky mobiliáře (pítka, kašny) a umělecká díla současné tvorby (např. vzniklá při pravidelném Sochařském sympoziu v Litoměřicích).

7.1 Veřejná prostranství – realizované akce:

Kostelní náměstí (realizace 2005):

V rámci rekonstrukce došlo k předláždění náměstí a rozmístění mobiliáře včetně kašny a pítka. Předláždění bylo financováno z prostředků Krajského úřadu Ústeckého kraje.

Rybářské náměstí (realizace 2006):

Byla provedena kompletní zádlažba ploch, vybudována opěrná zeď, rozmístění veřejného osvětlení a mobiliáře.

Parkoviště u hvězdárny (realizace 2006):

Na místě bývalého dvora se skladovacími halami a garážemi městského pivovaru byly nově vybudovány parkovací plochy. Součástí prací byla i oprava úseku městského opevnění, restaurování vstupního portálu sousedního areálu bývalého dominikánského kláštera.

Park Václava Havla (realizace 2008):

Nový park s vodní plochou byl vybudován v místě mezi hradbami a areálem kostela sv. Vojtěcha v dříve neudržovaném prostoru užívaném pro skladovací haly městského pivovaru.

Nádvoří a okolí gotického hradu (realizace 2009-2011):

Celková rekonstrukce prostranství mezi budovami č. p. 265 (hrad) a č. p. 68 (dvorní křídlo) navazujícího na Tyršovo náměstí byla součástí rekonstrukce hradu pro nové využití v rámci projektu Svatostánek českého vinařství. Nádvoří bylo vydlážděno kamennou dlažbou, v jeho středu zůstala zachována studna s kamenným soklem doplněným kovanou mříží. Studna je využívána pro potřeby vytápění objektu (vsakování vody užitě tepelným čerpadlem). Akce byla financována z ROP Severozápad.

Areál domova důchodců a hospicu (realizace 2010):

Obnova prostoru kolem domova důchodců a hospicu byla realizována v návaznosti na výstavbu budovy domova důchodců. V celém areálu byly vybudovány vozovky a bezbariérové chodníky, provedeny sadové úpravy se závlahovým systémem, doplněn mobiliář, vodní prvky, byla vybudována opěrná zeď v ulici Zahradnická. Akce byla financována z rozpočtu města.

Prostor parkánů a hradeb (průběžná realizace jednotlivých etap před rokem 2010)

Jedná se o opravy a obnovy jednotlivých úseků hradebního systému spojené s rehabilitací veřejných prostor a zeleně. Operativně se řeší průběžná oprava a havarijní stavy vzniklé nepředpokládanými okolnostmi (přírodní vlivy). Rozsah obnovených ploch je uveden v plánové příloze č. 3.

Kapucínské náměstí (realizace 2011):

Při celkové rekonstrukci náměstí byly realizovány vozovky a chodníky s bezbariérovým přístupem na náměstí, provedeny sadové úpravy se závlahovým systémem a doplněn nový mobiliář.

Areál starého nádraží (realizace 2014)

V rámci celkové rekonstrukce budovy bývalého nádraží z 80. let 19. století (č. p. 165) pro nové využití kavárny a expozice s železniční tematikou byl zrekonstruován celý veřejně přístupný prostor před budovou včetně vytvoření nového zastřešení nástupiště, zádlažby a oplocení s navázáním na okolní ulice. Akce byla financována ze soukromých zdrojů vlastníka objektu a přilehlých pozemků.

Parkoviště Na Valech (realizace 2015):

Původní prašný a nebezpečný povrch parkoviště byl nahrazen povrchem novým z dlažby a asfaltobetonu. Úpravou plochy došlo k vybudování 48 parkovacích stání, z toho 3 jsou určeny pro osoby se sníženou schopností pohybu a orientace. Součástí akce byla též výsadba doprovodné zeleně a také bylo vybudováno nové veřejné osvětlení.

Jiráskovy sady (realizace 2015):

Stávající park byl zcela zrekonstruován, v rámci toho byla vybudována nová cestní síť, přičemž došlo též ke kompletní výměně veřejného osvětlení. Součástí úprav parku bylo vybudování nových vodních prvků namísto původních a byl osazen nový mobiliář – lavičky, koše.

Autobusové nádraží (realizace 2016):

Záměrem projektu byla modernizace a dostavba v mnoha směrech nefunkčního autobusového nádraží. Z nevyhovujícího prostoru pro poskytování kvalitních služeb a neestetického areálu je nyní vybudováno moderní nádraží s vysokým komfortem pro cestující dálkové i městské dopravy. V rámci rekonstrukce bylo vybudováno nové veřejné WC, instalován moderní informační a orientační systém pro osoby ZTP a další. U autobusového nádraží vzniklo také záchytné parkoviště.

Areál tržnice (realizace 2018):

Rekonstrukce areálu tržnice představovala odstranění původních dřevěných prodejních stánků a došlo k vybudování tří stálých prodejních prostor a dále šesti příležitostných. Součástí akce bylo vybudování sociálního zázemí pro prodejce, nového odvodnění areálu, došlo k vybudování veřejného osvětlení a k výsadbě zeleně. Byl osazen nový mobiliář – koše a lavičky a bylo vybudováno pítko.

Rekonstrukce ulice Palachova a přilehlých křižovatek (realizace 2018):

Předmětem akce byla rekonstrukce a modernizace ulice Palachova, včetně navazujícího prostoru. Optimalizací stávajícího dopravního a přidruženého prostoru došlo ke zvýšení bezpečnosti chodců, motoristů i nemotoristů. Součástí projektu bylo vybudování bezbariérových chodníků, bezpečných přechodů pro chodce, veřejného osvětlení, dopravního značení a světelného signalizačního zařízení v místě navazující křižovatky ulic Sovova a Na Valech. Součástí realizace projektu byla rovněž úprava zastávek autobusové dopravy. Dalším hlavním akcentem je napojení bezbariérové trasy od centra města až k nádraží ČD.

Cyklověž a okolí (realizace 2018):

Původní a neesteticky působící pozemky dvou zahrádek v předprostoru vlakového nádraží (dolní nádraží) byly zrekultivovány a na jejich místě byl vybudován „Biketower“ s parkovacím systémem B+R pro více než 100 jízdních kol. Jedná se o plně automatický samoobslužný systém, který umožňuje bezpečné uložení kola vč. příslušenství při cestě do města nebo ke spojům hromadné dopravy. Cyklověž je k dispozici 24 hodin denně. V okolí cyklověže přibyla nová parková úprava a byly vybudovány přístupové cesty.

Vavřínecká ulice (realizace 2018):

Původní prašný povrch ulice tvořený kombinací asfaltu a betonu byl nahrazen dlažbou z přírodních materiálů. Oproti původnímu stavu došlo k oddělení ploch pro automobilovou dopravu od ploch pro pěší vyvýšením chodníků. Součástí akce bylo vybudování nového odvodnění komunikace, vybudování pruhu pro cyklisty a zřízení prvků pro nevidomé. Z původně obousměrného provozu dochází na provoz jednosměrný.

Litoměřice - Horní nádraží (realizace 2015 – 2018):

V rámci prostoru vlakového nádraží došlo k redukci počtu kolejí, a sice z původních 7 kolejí na koleje 3, u kterých vznikla zcela nová bezbariérová nástupiště.

Součástí úprav prostoru nádraží bylo i vybudování bezbariérového přechodu přes

kolejiště se zabezpečovacím zařízením. Došlo též k celkové rekonstrukci výpravní budovy z roku 1898, která zahrnovala obnovu historické fasády, výměnu výplní otvorů a opravu nástupištního přístřešku a monumentálního vstupního schodiště. Nově je celé nádraží bezbariérové.

7.2 Veřejná prostranství – plánované akce:

Tyršovo náměstí - celková rekonstrukce (připravená rekonstrukce)

Dojde k vyrovnání úrovní mezi vozovku a chodníkem, změně povrchu komunikací, úpravě parkovacích stání, doplnění mobiliáře (lavičky, stojany pro kola). Podrobnější návrh řešení úprav tohoto prostranství přinese výše zmíněná a v současné době pořizovaná Územní studie veřejných prostranství v MPR Litoměřice.

Krajská ulice – celková rekonstrukce(připravená rekonstrukce)

V roce 2013 byly vybudovány chodníky, další etapa proběhne v návaznosti na rekonstrukci Tyršova náměstí (viz předchozí bod).

Ulice Na valech – rekonstrukce zeleně (připravená rekonstrukce)

Bude rekonstruován povrch, napojení na okolní komunikace, úprava parkovacích stání, chodníků, vybudováno odvodnění, doplněna rabátka pro stromy a dopravní značení.

Ulice Mezibraní – rekonstrukce prostranství u hradeb (plánovaná rekonstrukce)

Plánovaná úprava veřejného prostranství u městských hradeb bude vycházet z podrobnějšího návrhu řešení podle v současné době pořizované Územní studie veřejných prostranství v MPR Litoměřice.

Dómské náměstí – obnova plochy (připravená rekonstrukce)

Cílem rehabilitace veřejného prostoru Dómského pahorku bude zachování jeho dosavadní funkce jako odpočinkového prostoru určeného především pro pěší. Budou provedeny úpravy komunikací a na ně navazujících ozeleněných ploch, rozšíření zádky, doplnění vodního prvku.

8. Obnova významných objektů a jejich souborů v MPR Litoměřice

8.1 Objekty – realizované akce:

Hrad

Rekonstrukcí objektu gotického hradu vzniklo v historickém centru Litoměřic multifunkční centrum nabízející široké spektrum služeb na poli cestovního ruchu se vztahem k vinařské tradici litoměřického regionu. Hrad a navazující dům č. p. 68 slouží jako kancelářské, výstavní a konferenční prostory. Projekt „Svatostánek českého vinařství“ byl financován z ROP Severozápad.

Domov důchodců

V rámci projektu „Domov důchodců v areálu seniorů Litoměřice“ bylo vybudováno zařízení s ubytovací kapacitou 108 seniorů, zázemím pro lékařské, ošetrovatelské a rehabilitační služby, knihovnou, kulturními a společenskými prostory. Na stavební akci byla poskytnuta dotace ze státního rozpočtu, z programu č. 213310 - Program a obnova materiálně technické základny sociální péče a služeb.

Dvorní trakt domu č. p. 4, „gotické dvojče“:

V současné době je objekt využíván pro výstavy Severočeské galerie výtvarného umění a jako litografická dílna pro kulturně společenské akce pro veřejnost. V rámci výstavních prostor je veřejnosti přístupná unikátní vnitřní roubená konstrukce. V roce 2016 byla dokončena celková oprava domu, oprava střešního pláště včetně krovu, klempířských prvků a oprava komínů, obnova fasády včetně opravy vstupního schodiště a nátěru oken.

Dům „Pod kalichem“ č. p. 15, Mírové náměstí

Objekt je využíván Městským úřadem Litoměřice, kde je umístěna i obřadní síň. V roce 2017 byla provedena obnova, restaurování dvorní fasády- výmalby a kamenných prvků. Malovaná dvorní fasáda domu s kamennými ostěními jednotlivých oken patří i přes torzální stav dochovaní originálních vrstev k nejhodnotnějším fasádám měšťanských domů v Litoměřicích. Z období renesance se jedná dokonce o nejrozsáhlejší autenticky dochovanou malovanou fasádu v Litoměřicích vůbec. V průběhu let byla provedena obnova nejen dvorní fasády, ale i uliční včetně obnovy oken, vrat a restaurování kamenných prvků fasády.

Kapitulní domy, Dómské náměstí

Postupně dochází k obnově kapitulních domů při jižní hranici Dómského náměstí. Byla provedena obnova krovu a střechy, včetně obnovy půlkruhových vikýřů. Lepenková střešní krytina byla nahrazena plechovou střešní krytinou, kterou střecha byla původně opatřena v době přestavby tvaru střech kapitulních domů. Dochází postupně k obnově fasád, dokončena uliční fasáda na kapitulních domech č. p. 3, 4, 5 a 6. V rámci obnovy fasády byla obnovena štuková výzdoba a barevnost fasády vápenným

nátěrem. Byla provedena obnova oken a dveří včetně nátěru. V roce 2018 byla dokončena celková obnova kapitulních domů čp. 3, 4 a 5.

8.2 Objekty – plánované akce:

Pivovar (připravená akce)

Předmětem projektu „Revitalizace městského pivovaru v Litoměřicích“ je rekonstrukce areálu bývalého pivovaru, který se nachází v samém centru Litoměřic (v těsné blízkosti hradu a Mírového náměstí). Základní koncept počítá s rekonstrukcí hlavních budov, částečně s rekonstrukcí rozsáhlého podzemí a kultivací pivovarského dvora. Cílem je vdechnout areálu nový život. Počítá se hlavně s obnovou vaření piva a doplněním o další nezbytné funkce zvyšující atraktivitu místa a funkční návaznost na areál hradu (např. minipivovar, banka vín, ubytovací kapacity, expozici a společenské prostory – centrum pro děti, mládež a seniory).

Katedrála Sv. Štěpána (připravená akce)

Projekt „Katedrála sv. Štěpána Litoměřice – revitalizace a obnova“ obsahuje obnovu interiéru: stavební úpravy presbytáře, rehabilitace hlavní menzy s antependiem, realizaci muzejní expozice a celoskleněné stěny při vstupu do katedrály. Na projekt je podána žádost o financování z Norských fondů s partnerstvím Města Litoměřice.

Objekt č.p. 76/11 ul. 5.května

Budova bývalého vojenského velitelství z doby výstavby počátkem 20. století. V roce 2014 předáno Ministerstvem obrany do majetku Města Litoměřice. Záměrem vlastníka objektu je jeho rekonstrukce k využití pro účely Základní umělecké školy a dalších prostorů pro volnoaktivity dětí a mládeže.

9. Hlavní cíle Programu regenerace MPR Litoměřice

Při vědomí nezbytnosti regenerace městské památkové rezervace s přihlédnutím k hodnotám nacházejícím se v jejím ochranném pásmu, byla zpracována územní plánovací dokumentace jako základ, z které se odvíjí níže uvedené cíle programu regenerace, bez nároku na stanovení jejich priorit s tím, že tyto cíle by neměly být proměnlivé v čase a neměly by být závislé ani na aktuální politické situaci, tím méně ve vztahu k případným změnám na městském úřadu.

- Zachování urbanisticko-architektonických hodnot, obnova uličních prostor.
- Udržování a rekonstrukce stávajícího domovního fondu a jeho adekvátní využití.
- Regenerace sociodemografického potenciálu území.
- Udržování struktury MPR s podnikatelskými aktivitami v oblasti služeb, cestovního ruchu a distribuce.
- Regulace dopravy v MPR, stanovení režimu obsluhy území, včetně parkování, odstavování vozidel, případně úplných výluk dopravy.
- Udržování infrastruktury s ohledem na rozvojové potřeby města v souvislosti s požadavky na životní prostředí při zajištění udržitelného rozvoje.
- Při posuzování výše uvedených témat je základem respektování přijatých regulativů.

Nezbytným předpokladem pro úspěšný průběh regenerace je určení majetkoprávních vztahů a především důsledné uplatňování již platných předpisů včetně možných sankcí za jejich porušování.

9.1 Přehled akcí programu neodkladné záchrany ohrožených objektů

V průběhu trvání programu regenerace se již podařilo zabezpečit ohrožené objekty v rezervaci. V současné době na území MPR nejsou objekty ve stavu, který by ohrožoval jejich existenci. Jednotlivě se vyskytují objekty bez využití, ale jsou stavebně technicky zabezpečeny (zejména střechy objektů).

9.2 Přehled akcí oprav jednotlivých objektů a jejich souborů realizovaných z Programu regenerace MPR v období 2015-2018

Dům č. p. 4/12, ulice Jezuitská (realizováno 2015)

Celková obnova venkovního přístupového schodiště, včetně izolace vůči obvodovému zdivu gotického dvojčete.

Dům č. p. 132/4, ulice Velká Dominikánská (realizováno 2015)

Obnova uliční, dvorní a západní fasády včetně obnovy architektonických prvků, oprava omítek, fasádní nátěr, klempířské konstrukce.

Dům č. p. 1/1, ulice Jarošova (realizováno 2015)

Obnova celé fasády domu uliční i dvorní, oprava omítek, fasádní nátěr, klempířské konstrukce.

Městské opevnění, bašta č. p. 59 (realizováno 2015)

Obnova šindelové střechy, obnova krovu – tesařské konstrukce a jejich chemické ošetření, pokrývačské práce, nátěr střešní krytiny, dále výměna oken a vstupních dveří.

Kapucínský klášter č. p. 206 (realizováno 2015)

Obnova střechy a krovu jižního křídla budovy a ambitu – výměna střešní krytiny, tesařské konstrukce a jejich chemické ošetření, klempířské konstrukce, pokrývačské práce, oprava komínů.

Kapitulní dům č. p. 8, Dómské náměstí (realizování 2015)

Obnova krovu a střechy, včetně obnovy půlkruhových vikýřů, tesařské práce, oprava komínů, atiky. Lepenková střešní krytina byla nahrazena plechovou střešní krytinou, kterou střecha byla původně opatřena v době přestavby tvaru střech kapitulních domů.

Dům č. p. 232/4, ulice Mostecká (realizováno 2015)

Repase historických oken za repliky oken podle dochovaných původních, repase výkladců, dveří, včetně nátěrů, repase a nátěr vrat.

Dům „U zlaté hvězdy“ č. p. 9, Mírové náměstí (realizováno 2016)

Obnova uliční fasády, oprava omítek, fasádního nátěru, oprava soklu, nátěr oken.

Kapitulní dům č. p. 3, Dómské náměstí (realizace 2016, 2018)

Obnova uliční, štítové fasády a dvorní, oprava omítek, fasádní nátěr, oprava oken a dveří včetně nátěru, klempířské konstrukce. V rámci obnovy fasády byla obnovena štuková výzdoby a barevnost fasády vápenným nátěrem.

Kapitulní dům č. p. 4, Dómské náměstí (realizace 2017, 2018)

Obnova uliční a dvorní fasády, oprava omítek, oprava architektonických prvků, fasádní nátěr, klempířské konstrukce, oprava oken a dveří včetně nátěru. V rámci obnovy fasády byla obnovena štuková výzdoby a barevnost fasády vápenným nátěrem.

Kapitulní dům č. p.5, Dómské náměstí (realizace 2016, 2017, 2018)

Obnova krovu a střechy, včetně obnovy půlkruhových vikýřů, tesařské práce, oprava komínů, atiky. Lepenková střešní krytina byla nahrazena plechovou střešní krytinou, kterou střecha byla původně opatřena v době přestavby tvaru střech kapitulních domů. Obnova uliční a dvorní fasády, oprava omítek, oprava architektonických prvků, fasádní nátěr, klempířské konstrukce, oprava oken a dveří včetně nátěru. V rámci obnovy fasády byla obnovena štuková výzdoby a barevnost fasády vápenným nátěrem.

Kapitulní dům č. p. 6, Dómské náměstí (realizace 2016)

Obnova krovu a střechy, včetně obnovy půlkruhových vikýřů, tesařské práce, oprava komínů, atiky. Lepenková střešní krytina byla nahrazena plechovou střešní krytinou, kterou střecha byla původně opatřena v době přestavby tvaru střech kapitulních domů.

Kapitulní dům č. p. 7, Dómské náměstí (realizace 2016)

Obnova krovu a střechy, včetně obnovy půlkruhových vikýřů, tesařské práce, oprava komínů, atiky. Lepenková střešní krytina byla nahrazena plechovou střešní krytinou, kterou střecha byla původně opatřena v době přestavby tvaru střech kapitulních domů.

Dům č. p. 232, ulice Mostecká (realizováno 2016)

Obnova uliční a dvorní fasády, oprava omítek, fasádní nátěr, oprava pavlače. V rámci obnovy fasády obnovena štuková výzdoba a barevnost fasády na základě odborného průzkumu nátěrových vrstev. Použit byl vápenný nátěr. Obnovou fasády byla dokončena celková obnova domu č. p. 232 (střecha, okna, vrata), která významně přispěla k celkové rehabilitaci daného místa tzn. Mostecké ulice a tím i části městské památkové rezervace.

Dům „Pod kalichem“ č. p. 15, Mírové náměstí (realizováno 2016, 2017)

Obnova uliční fasády, oprava omítek, fasádní nátěr, oprava oken, restaurování kamenných prvků fasády, klempířské konstrukce. Na základě restaurátorského průzkumu byl obnoven nátěr kamenných prvků vápennou barvou a průzkumu nátěrových vrstev barevnost fasády. Repase oken, vchodových vrat do ulice a do dvora. Obnova, restaurování dvorní fasády – výmalby a kamenných prvků. Malovaná dvorní fasáda domu č. p. 15/7 s kamennými ostěními jednotlivých oken patří i přes torzální stav dochování originálních vrstev k nejhodnotnějším fasádám měšťanských domů v Litoměřicích. Z období renesance se jedná dokonce o nejrozsáhlejší autenticky dochovanou malovanou fasádu v Litoměřicích vůbec.

Areál domu „U modrého hroznu“ č. p. 4, gotické dvojče č. p. 241, ulice Jezuitská (realizováno 2016)

Obnova krovu a střechy, tesařské konstrukce a jejich chemické ošetření, pokrývačské práce, klempířské konstrukce a oprava komínů. Obnova fasády, oprava omítek, fasádní nátěr, nátěr truhlářských konstrukcí. Touto etapou byla dokončena celková obnova (střecha, venkovní schodiště, fasáda) uvedené kulturní památky.

Dům č. p. 180/19, Dlouhá ulice (realizováno 2017)

Obnova krovu, stropu a střechy – tesařské konstrukce a jejich chemické ošetření, klempířské konstrukce, pokrývačské práce, oprava korunní římsy a komínů. Během oprav krovu a pavlače bylo nalezeno několik malovaných záklopových prken s rostlinnými, dále byly nalezeny při severní štítové stěně tři malované trámy zdobené rovněž rostlinnými motivy. Trámy byly ponechány na místě bez konzervačních a restaurátorských zásahů a spolu s novými prvky krovu byly opět zaklopeny podlahou. Malovaná prkna ze záklopového stropu byla také ponechána na místě, prkna byla uložena na hambalky krovu. Dále byly nalezeny tři výdusky balustrády, které vly také ponechány v objektu. Jednotlivé části balustrády byly vloženy mezi trámy podlahy a překryty pochozí vrstvou podlahy. V rámci oprav bylo provedeno protézování korunní římsy pavlače. Doplněný profil je stejného materiálu, tvaru i profilace jako originál.

Areál domu „U modrého hroznu“ č. p. 4, ulice Jezuitská (realizováno 2017)

Obnova restaurování vstupních vrat.

Domov mládeže č. p. 222/4, ulice Dlouhá (realizováno 2017)

Obnova uliční fasády směrem do Dlouhé ulice, oprava omítek, nátěr fasády.

Dům č. p. 157/10, Mírové náměstí (realizováno 2017)

Výměna 14 ks oken. Novodobá zdvojená okna byla vyměněna za okna špaletová zasklená jednoduchým čirým sklem. Výměna oken přispěla k obnově autenticity této kulturní památky. Obnova uliční fasády, oprava omítek, fasádní nátěr, klempířské konstrukce, restaurování medailonu. Na základě restaurátorského průzkumu byl obnovena barevnost medailonu i fasády domu.

Dům č. p. 38, Michalská ulice (realizováno 2017)

Obnova střechy dvorní části – tesařské konstrukce, klempířské konstrukce, pokrývačské práce.

Dům č. p. 258/10, ulice Lidická (realizace 2017)

Obnova fasády, oprava omítek, fasádní nátěr, oprava římsy, nátěr oken, oprava pavlače.

Dům č. p. 172, Dlouhá ulice (realizováno 2018)

Obnova fasády, oprava omítek, fasádní nátěr.

Dům č. p. 179, Dlouhá ulice (realizace 2018)

Obnova střechy, výměna střešní krytiny, oprava komínů a klempířských prvků.

Dům č. p. 240/12b, Jezuitská ulice (realizováno 2018)

Obnova střechy – tesařské konstrukce, klempířských prvků, střešní krytiny a oprava komínů. Obnova fasády – oprava omítek, fasádní nátěr a další související práce.

Dům č. p. 6/8, Jezuitská ulice (realizováno 2018)

Oprava klenby v domě a související práce.

Dům č. p. 275/12, Jarošova ulice (realizováno 2018)

Obnova šindelové střechy, oprava laťování, výměna střešní krytiny a oprava komínů.

9.3 Přehled možných akcí oprav jednotlivých objektů a jejich souborů v letech 2019-2023 a výhled

Dům č. p. 221/6, ulice Dlouhá:

Obnova fasády včetně architektonických prvků, nátěr fasády.

Kostel Všetech Svatých - Městská věž č. p. 196, ulice Dlouhá:

Obnova fasády včetně architektonických prvků, nátěr fasády, oprava podlahy ochozu, oprava okenic zvonice, oprava klempířských prvků, restaurování pískovcových prvků.

Dům č. p.15/7, "Pod Kalichem",

Mírové náměstí:

Obnova měděného střešního pláště domu a měděného opláštění věže "Kalich". Obnova dožilých částí krovu včetně statického zajištění.

Dům č. p. 16/8, „U Severní hvězdy“,

Mírové náměstí:

Obnova střechy (oprava krovu, výměna střešní krytiny, oprava komínů, výměna klempířských prvků).

Obnova dvorní fasády včetně architektonických prvků, nátěr fasády.

Dům č. p. 18/10, Mírové náměstí:

Obnova fasády včetně architektonických prvků, nátěr fasády.

Dům č. p. 22/14, Mírové náměstí:

Obnova fasády včetně architektonických prvků, nátěr fasády.

Dům č. p. 158/31, Mírové náměstí:

Obnova fasády včetně architektonických prvků, nátěr fasády.

Dům č. p. 171/40, „tzv. Stará radnice“, Mírové náměstí:

Obnova střechy (oprava krovu, výměna střešní krytiny, oprava komínů, výměna klempířských prvků).
Obnova fasády včetně architektonických prvků a restaurování kamenných prvků, nátěr fasády.

Dům č. p. 250/2, ulice Mostecká:

Obnova fasády včetně architektonických prvků, nátěr fasády.

Dům č. p. 275/12, ulice Jarošova:

Obnova pavlače, obnova fasády včetně repase oken a dveří, nátěr fasády.

Kapitulní domy, Dómské náměstí:

Obnova fasády včetně architektonických prvků, atik a štítů, oplechování, repase oken a vstupních dveří.

Zahradní domy, altány, hospodářská stavení, Dómské náměstí:

Obnova střechy (oprava krovu, obnova střešní krytiny, oprava komínů, výměna klempířských prvků), obnova fasády, nátěr fasády.

Městské opevnění Dómského pahorku:

Statické zajištění zdí, oprava zdí, obnova fasády, nátěr fasády, obnova bran.

Dům č. p. 130/8, ulice Velká Dominikánská:

Obnova fasády včetně architektonických prvků, nátěr fasády, repase oken a vstupních dveří.

Dům č. p. 125/6, ulice Dominikánská:

Obnova fasády včetně architektonických prvků, nátěr fasády, repase oken, obnova střechy (oprava krovu, výměna střešní krytiny, oprava komínů, výměna klempířských prvků).

Dům č. p. 149/2, ulice Lidická:

Obnova střechy (oprava krovu, obnova střešní krytiny, oprava komínů, výměna klempířských prvků), obnova renesančního štítu ve dvoře.

Kostel sv. Vojtěcha, zvonice, ulice Křížová:

Obnova fasády, nátěr fasády, nátěr dřevěných výplní.

Kostel Jezuitský Zvěstování P. Marie, ulice Jezuitská:

Obnova interiéru včetně restaurátorských prací.

Kostel sv. Václava, Václavské náměstí:

Obnova střechy (oprava krovu, obnova střešní krytiny, obnova klempířských prvků).

Obnova fasády včetně architektonických prvků, nátěr fasády.

Do Programu regenerace MPR rovněž spadají záchranné a restaurátorské práce na nově objevených uměleckých či uměleckořemeslných dílech v kulturních památkách - freskách, kazetových renesančních stropěch apod.

10. Závěr

Od roku 1993, kdy se město Litoměřice přihlásilo do Programu regenerace MPR a MPZ, čerpali vlastníci nemovitých kulturních památek do roku 2018 finanční příspěvky z tohoto programu ve výši 41 576 tis. Kč na celkem 111 akcí obnovy.

Vlastní realizace vyžadovala aktivní spolupráci mezi vlastníky nemovitostí a pracovníky státní památkové péče tak, aby při vlastních obnovovacích pracích nedošlo k nevratnému poškození stavebních a interiérových prvků jednotlivých historických objektů.

Velkou roli v pozitivním dopadu obnov na charakter městské památkové rezervace Litoměřice za posledních deset let mají opravy fasád vápennými technologiemi - vápenné omítky a nátěry. Přičemž barevnosti fasád nejsou smyšlené (v 80. letech minulého století byla SURPMO vytvořena jakási „omalovánka“ - zakreslena byla jednotlivá průčelí domů s návrhem různých barevností, které

neodrážely skutečný stav ani nevycházely z restaurátorských nebo jiných průzkumů barevnosti), ale v současnosti se při jejich stanovení vychází z restaurátorských průzkumů a průzkumů nátěrových vrstev. Fasádám je tak navracena jejich autenticita (historická věrohodnost). S tím souvisí i náprava provedených architektonických, kamenných prvků fasád a provedení oken. V případě střešních krytin dochází k postupnému nahrazování typově nevhodných střešních krytin (především betonových) za tradiční krytiny pálené.

Důležitou roli hraje i publicita tohoto podpůrného zdroje financování obnovy nemovitých kulturních památek na území městské památkové rezervace, aby vlastníci věděli o možnosti využití státní a samosprávné podpory při opravách vlastního majetku. Pracovníci státní památkové péče budou i nadále zajišťovat administrování tohoto Programu a snažit se o maximální podporu, aby administrativní zátěž pro vlastníky byla co nejmenší a získání dotace z Programu regenerace, jako nejdůležitějšího zdroje pro financování obnovy kulturních památek na území městské památkové rezervace Litoměřice.

Kladně lze hodnotit nejen péči o samotné kulturní památky, ale i celkové prostředí městské památkové rezervace Litoměřice z hlediska provedených a připravovaných prací na kultivaci ucelených místních částí.

Prostředí MPR Litoměřice je v současné době z pohledu obyvatel a především návštěvníků města hodnoceno velmi kladně.

